

268 Ft,
határon túl: 1 Euro

MAGYAR TEÁTRUM

XIII. évfolyam, 4. szám • 2021. április

A Magyar Teátrumi Társaság havilapja

www.magyarateatrum.hu

Friss hírek a magyarateatrum ONLINE oldalán!

Seregi Zoltán

9. oldal

Sorfordító kérdések Fertőrákoson

Ez a legfontosabb operánk. Katona József műve a legjobban színpadra írt szöveg és színdarab. Shakespeare-i magaslatokban mesél nagy, igaz, sorsfordító dolgokról. Könnyen át-és megélhető dimenzióban érzelmek segítségével kommunikál. Beszél féltékenységről, irigységről, gyűlöletről, csalásról. Olyan dolgok mozgatják a történetet, ami bennünket, egyszerű embereket érint és könnyen megélhető számunkra. Ugyanakkor nemzetünk, hazánk, Közép-Európában való ittlétünk legfontosabb kérdéseit boncolgatja. Nem véletlen, hogy mítosz lengi körül, kultikussá vált a mű, mert ez természetes - nyilatkozta Harmadik csengetés című soproni podcast műsorban a Bánk bánról Vidnyánszky Attila Kossuth-díjas rendező.

Ősbemutató Békéscsabán: *Kaland a nagy családerdőben*

Házi bemutatón nézhették meg a Békéscsabai Jókai Színház munkatársai Zalán Tibor varázslatos művét, a Kaland a nagy családerdőben című darabot. Merő Béla, az előadás rendezője elmondta, hogy azért ajánlja nagyszülőtől unokáig mindenkinek a darabot, mert a televízióban hozzáférhető mesék agyonmagyarazzák az életet, és azokban – szemben Zalán Tibor művével – nem születnek csodák.

Létezésünk fundamentuma — Túl az álmokon —

Tévéjátékot forgattak a Peer Gynt című drámai költeményből a Soproni Petőfi Színházban. A kilenc kamerával, modern, filmes technikával készülő felvétel rendezője Pataki András. A címszereplő Gál Tamás, Solvejg Molnár Anikó, Aase Horváth Zsuzsa, Gomböntöként pedig Eperjes Károly látható. A leghűségesebb város teátrumának és a Csavar Színháznak az előadása nagy utat járt be a 2019-es őszi bemutató óta. Játsszorták Dunaszerdahelyen, Komáromban. Részt vett a Magyar Színházak XXXII. Kisvárdai Fesztiválján. Mindemellett meghívásokat kapott Pozsonyba, a Szlovák Nemzeti Színházba és bérletes előadásként a Felvidékre, a Jókai Színházba.

Zsuzsi kisasszony Szolnokon

A Szolnoki Szigligeti színház utolsó bemutatója a 2020/21-es évadban Kálmán Imre korai operettje, a Zsuzsi kisasszony lesz. Balázs Péter hosszú és nagy sikerű igazgatásának legelső premierje is ennek a műnek az előadása volt, ezért a tízenégy évad így méltó keretbe kerül. Balázs Péter, mint színidirektor legszívesebben az igényes magyar klasszikusokhoz nyúlt vissza, ezek közül előszeretettel azokhoz, amelyeknek hangvétele derűs, a témái között pedig felbukkan maga a színház is – akárcsak a Zsuzsi kisasszonyban.

9 772061 150000

2 1 0 0 4

Kásler:

a színművészet az emberi lélek egyik legfinomabb megnyilvánulása

A színművészet az emberi lélek egyik legfinomabb megnyilvánulása - fogalmazott az emberi erőforrások minisztere a színházi világnapon közzétett videójában.

Kásler Miklós a hivatalos Facebook-oldalán szombaton közzétett videóban köszöntötte a színházakat, a művészeket és a színházszerető közönséget.

"A világjárvány évében a szakemberek elhivatottságának és kreativitásának köszönhetően a kultúrát soha nem látott mértékben digitalizáltuk. A színházi előadások népszerűsége is azt bizonyítja, töretlenül keressük testünk és lelkünk harmóniáját. A színművészet az emberi lélek egyik legfinomabb megnyilvánulása" - fogalmazott a miniszter, aki a Nemzeti Színház üres nézőteréről küldte üzenetét.

Kásler Miklós köszönetet mondott a színészeknek az általuk végzett "értékteremtő, hagyományörző, nemzetet erősítő kulturális és művészeti munkáért".

"Kérem, hogy hasonló lelkesedéssel folytassák munkájukat, nyújtsanak felejthetetlen élményt az élményre vágyakozóknak" - fogalmazott.

A közönségtől kitartást kért és segítséget a vírus elleni védekezésben a szabályok betartásával és oltásra regisztrálással, hogy ezzel is előmozdítsák a színházak újraindítását és a járvány legyőzését.

(<https://www.facebook.com/watch/?v=4122558261090744>)

MTI

Az év jelmez- és díszlettervezőjének díjai

Az év jelmeztervezője díjat Füzér Anninak, Az év díszlettervezője díjat pedig Zeke Editnek ítelték oda a Látványtér 2021 címmel a FUGA - Budapesti Építészeti Központban megrendezett kiállításon a színházi világnap alkalmából.

A kiállítás ünnepélyes finisszája és szakmai díjátadó az idén márciusban a FUGA - Budapesti Építészeti Központban a járványhelyzet alakulása miatt elmaradt - közzétették a szervezők az MTI-vel.

A díjakat szakmai szavazás alapján ítelték oda, maguk a kiállító tervezők döntötték el, hogy melyik alkotást tartották a tárlaton szereplő munkák közül a legjobbnak.

Füzér Anni az Erkel Színházban látható, Szabó Máté rendezte Mannon Lescaut és a szintén az ő rendezésében az Eiffel Műhelyházban látható A képzel beteg, avagy öfelseje komédiája című előadás jelmezterveit nyerte el a díjat.

Zeke Edit a Kesselyák Gergely rendezte Aida díszletéért kapta az elismerést. Az előadás a Szegedi Szabadtéri Játékokon volt látható.

Tavalyi a kiállítás elmaradt, azonban a két évvel ezelőtti tárlat közönségszavazásán is idén adják át, amelyet jelmeztervezőként Ignjatovic Kristina, díszlettervezőként megosztva Bagossy Levente és Kulumatué nyert el.

Balla Ildikó, a kiállítás kurátora az MTI-nek elmondta: a kiállításon a szakma szavazatai alapján tíz éve ítélik oda az év jelmez- és díszlettervezője díjakat. Az első tárlat - még Látványtér néven - 2010-ben a színházi világnapon nyílt meg a Magyar Alkotóművészek Házában, az Olof Palme Házban. Maga a díj jelképes, a szakma elismerésén van a hangsúly.

A magyar látvány-, díszlet- és jelmeztervezők február 19. óta online megtekinthető reprezentatív szakmai kiállítása gazdag válogatást ad az elmúlt két színházi évad alkotásaiból.

A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete és a Magyar

Látvány-, Díszlet- és Jelmeztervező Művészek Társasága (Malát) kiállításának megnyitója és Forgách András író tárlatvezetése a FUGA YouTube-csatornáján, a kiállítás anyaga a Malát honlapján, a <http://stagedesign.hu> oldalon érhető el.

Az alkotók által nevezett művek képet nyújtanak a magyar színművészet elmúlt két évadának képző- és iparművészeti aspektusairól. A tárlat látvány-, díszlet- és jelmezterveket, előadásfotókat, makettfotókat, 3D-s grafikákat, videofelvételeket mutat be.

A kiállító között van Füzér Anni és Zeke Edit mellett Antal Csaba, Bagossy Levente, Balázs Juli, Bar-

tos Leticia, Bianca Imeldia Jeremias, Bozóki Mara, Bujdosó Nóra, Cziegler Balázs, Erkel László Kentaur, Horesnyi Balázs, Horváth Jenny, Horváth Márk, Kálmán Eszter, Khell Csörsz, Khell Zolt, Kiss Beatrix, Kovács Andrea, Nagy Fruzsina, Nagy Viktória, Orosz Klaudia, Rátkai Erzsébet, Szendrényi Éva, Szűcs Edit, Varjas Zsófi és Vereckei Rita.

A tárlaton versenyen kívül bemutatják a 2019-es Prágai Quadriennálé díjnyertes magyar kiállítását, a Végtelen dűne című alkotást is.

A közönségszavazás a szervezők az idén is egész évben várják a szavazatokat a Malát honlapján.

MTI

Fővárosi és vidéki színházak köszöntötték közönségüket

Harmincegy budapesti és vidéki színház igazgatója köszöntötte a magyarországi színházak képviselőit közös Facebook-üzenetben a színházszerető közönséget szombaton a színházi világnap alkalmából.

Az üzenet bevezetőjében Kásler Miklós emberi erőforrások minisztere beszélt a művészek és a színházak jelentőségéről és mondott köszönetet a színészeknek az általuk végzett "értékteremtő, hagyományörző, nem-

zetorősítő kulturális és művészeti munkáért".

A miniszter a közönségtől kitartást kért és segítséget a vírus elleni védekezésben a szabályok betartásával és oltásra regisztrálással, hogy ezzel is előmozdítsák a színházak újraindítását és a járvány legyőzését.

Balázs Péter, a Szolnoki Szigligeti Színház igazgatója és Szirtes Tamás, a fővárosi Madách Színház vezetője is felidézte: a magyarországi színházi élet 1823-ban indult egy "színházépítési láncsal" a

polgárosodó városokban, majd az elkövetkező 200 évben egymást követve alakultak "Budapest és szinte az összes megyeszékhelyen varázslatos palotákban" az önálló társulatok.

"Nincs szebb annál, mint amikor az elsőtől színházteremben telt ház előtt felmegy a függöny, kigyúlnak a fények és az egyé váló közönség előtt színészek, énekesek és táncosok ... halált megvető bátorsággal elmondják, eléneklik, eljátsszák azt, ami a szívük-lelkük legmélyéből

felszakad" - mondta Dörner György, az Újszínház vezetője.

A koronavírus-járvány miatt kialakult helyzettel kapcsolatos gondolataikat is megosztották a megszólaló igazgatók. Béres Attila, a Miskolci Nemzeti Színház igazgatója kifejtette, rendkívüli nehéz helyzetben vannak színházak és a művészek, már csak azért is, mert elmarad a legfontosabb, a találkozás a nézőkkel.

Ókovács Szilveszter a Magyar Állami Operaház igazgatója köszönetet mondott a közönségnek a kitartásért,

buzdításért és hűségért, hogy ezernyi módon nyilvánítsák ki szeretetüket.

"Ebben a szorító, egymást nélkülöző időszakban mindnyájan összetartozunk és még jobban átérezzük, hogy a színház közönség nélkül, és hitünk szerint a közönség színház nélkül nem tud létezni" - fogalmazott Simon Lajos, a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház igazgatója.

Az üzenet elérhető a <https://youtu.be/jgaecj72XIk> oldalon.

MTI

Szerzőink, munkatársaink:

Tarics Péter

Csicsely Zoltán

Fekete Péter

Kovács Attila

Józsa Mihály

Nyári Attila

Ferencz András

Balogh Tibor

Szeptemberben indulhat a Lázár Ervin program

Magyarország egyik legfontosabb nemzetstratégiai célja a kulturális alapellátás kiszélesítése és ennek segítségével a nemzeti identitás megerősítése a tanulóknál. E célok megvalósítása érdekében indult útjára az európai viszonylatban is egyedülálló Lázár Ervin Program, amely idén szeptember második hetében kezdődhet el újra, amennyiben a járványügyi helyzet ezt lehetővé teszi.

A program egyedülállósága, hogy szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8.

évfolyamon tanuló általános iskolai diáknak évente egy alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc, és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, muzeális intézmények, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A program nemcsak az állami fenntartású intézményekben tanulókat, hanem az összes 1-8. évfolyamos diákot vagyis több, mint 700 000 gyermeket. Mindehhez a kormány 2019-ben 6 milliárd forint egyszeri, 2020-tól pedig évi 5,55 milliárd forint beépülő jellegű támogatást biz-

tosított, ezzel garantálva a program fenntarthatóságát.

Tavaly, a veszélyhelyzet kihirdetése előtt mintegy 355 ezer diák vett részt a programban és összesen 11.714 előadást láttak a tanulók. A következő tanévben újra elinduló programra 2021. március 22-én 8.00-tól április 16-án éjfélig jelentkezhetnek a szervezetek a KRÉTA oldal LEP modulján keresztül, amelyet a <https://lep.e-kreta.hu> linken érhetnek el.

EMMI

Fotó: Fővárosi Nagycirkusz/
Urbán Ádám

Színdarab a pápai műből

Karol József Wojtyła (II. János Pál pápa) Az aranyműves boltja – Elmélkedés a házasság szentségéről című művéből készített színdarabot a Vörösmarty Színház és a Magyar Állami Operaház, a produkció videotanulmánya nagyszombattól látható online formában a két színház közösségi oldalán és az Origón – tájékoztatta a székesfehérvári teátrum az MTI-t.

A közlemény szerint a különleges előadás rendezője Szikora János, aki nem először vendégeskedik az Operában, azonban ő az egyetlen magyar rendező, aki a másik híres Wojtyła-művet, A mi Urunk festőjét is színre vitte már a pécsi színház újraindításakor, amikor II. János Pál pápa hazánkba látogatott.

Mint írták, az Opera főigazgatója, Ókovács Szilveszter két éve kereste meg a Vörösmarty Színház igazgatóját, hogy rendezze meg az előadást a 2020-ra tervezett Eucharisztikus Világkonferencia kulturális rendezvényének részeként. Mivel a világkonferencia az idei évre toldott, az előadás is erre a sorsra jut.

Az aranyműves boltja című 1960-as verses dialógus középpont-

jában három pár áll, akik jegygyűrűért mennek az aranyműves boltjába, miközben a három idősikon játszódó mű filozofikus szövegei a párok történetének bemutatásán keresztül járják körül a szeretet és a házasság szentségének témáját.

Szikora János a művel kapcsolatban elmondta, hogy adott egy vonószenes és a zenészek közé ékelődve a színészek. Hol a szöveg alatt, hol előtte, hol utána folyamatosan szól a zene, míg a színészek a zenéhez alkalmazkodva a maguk verbális és színészi eszközeivel formálják a mondanivalót.

A darabban a Vörösmarty Színház színművészei, Tóth Ildikó, Kovács Tamás, Varga Gabriella, Ballér Bianka és Gáspár Sándor szerepelnek.

Az Opera előadásában – Dimcevszki Alexandre (I. hegedű), Dóczy Áron (II. hegedű), Kondor Péter (brácsa), Balog Endre (gordonka) – a közelmúltban elhunyt kortárs lengyel zeneszerző, Krzysztof Penderecki művei kísérik a prózai színészek játékát, felvételtől közreműködik a Magyar Állami Operaház Énekkara (karigazgató: Csiki Gábor).

Több mint 70 színház és szervezet csatlakozott a Csiky Gergely Színház kampányához

Több mint 70 színház és szervezet csatlakozott a Csiky Gergely Színház "Köszönjük nektek, veletek vagyunk!" elnevezésű kampányához, amelynek célja, hogy növelje az oltakozási hajlandóságot.

A kaposvári Csiky Gergely Színház azt közölte az MTI-vel, hogy miután színházaink zárva tartanak, az elmaradt esti tapsokat a "frontvonalban szolgálók" elismerésére ajánlják.

Arra kértek mindenkit, hogy az idei színházi világnapon a színházi előadások kezdési időpontjában, tehát 19 órakor otthonainkban, közösen nyissák ki az ablakokat, álljanak ki az erkélyekre, és tapsolják meg azokat, akik a mindennapokban egészségünkért harcolnak.

"Most, amikor a koronavírus-járvány harmadik hullámában minden korábbi esetszámot fölülmúl a

megbetegedések száma, a kaposvári teátrum menedzsmentje és társulata kiemelten fontosnak tartja, hogy föl hívja a figyelmet a frontvonalban dolgozók áldozatos, lelkiismeretes és kitartó munkájára, arra biztatva minden előadó-művészeti szervezetet, hogy csatlakozzon a projekthez" - hangsúlyozták.

MTI

Szerzőink, munkatársaink:

Tompagábor Kornél

Kiss József

Varga Róbert

Mészáros István

Szabó Anikó (Szaan)

Rákász Judit

Pálfalvi-Pottyondy Nóra

Déryné nem adja fel!

Hónapok óta folynak Herczeg Ferenc Déryné ifjasszony című színművének próbái Balázs Péter igazgató úr vezetésével a Szolnoki Szigligeti Színházban. Mintha a darab témái: a nehéz külső körülmények, az ismétlődő akadályok elevenednének meg a valóságban újra, Déryné útját a tervezett bemutatóig ezúttal is próbatételek kísérik. A Horesnyi Balázs által tervezett pompás díszlet karosszékei még várják, hogy a szereplők elfoglalják bennük a he-

lyüket, Matyi Ágota káprázatos jelmezei, hogy felöltse őket.

Az eredetileg március 26-ra kitűzött premiert másodszer is el kellett halasztani, mert minden óvintézkedés szigorú betartásának dacára olyan munkatársak betegedtek meg, akik senki mással nem helyettesíthetőek és sok-sok kollégával kapcsolatban álltak. A türelem, a kitartás, a szakmai alázat, a társakkal való összetartás, amelyek a színdarabban Déryné harcának

és sikerének alapkövei, a társulat számára is mindennapos megmérettetéseké váltak és amilyen elszántsággal küzdött a címszereplő, olyan megingathatatlanul áll helyt Balázs Péter irányításával a színház kollektívája.

Az országos nyitás kibővüléséhez, az iskolák újraindulásához igazítva a bemutató új időpontjától, április 22-től a társulat készen áll arra, hogy a közönség elé álljon és előadja ezt a mostani helyzet komolyságához méltó, a nemzeti értékekért kiálló, ugyanakkor a tavaszi újjászületéshez is derűt és erőt adó színdarabot, amelynek bemutatója színháztörténeti ritkaságnak számít.

A legnagyobb szerepálmom, hogy jól vezessem a színházat

Szalay Ferenc, Szolnok polgármestere július 1-től a Szolnoki Szigligeti Színház élére Barabás Botondot nevezte ki. Az alábbiakban részleteket olvashatnak az Origo vele készült interjújából.

– Új igazgatóként milyen tervei vannak - miben változtatná meg a Szolnoki Szigligeti Színházat, és mi az, amit mindenképpen megtartana elődje, Balázs Péter munkájából?

– Sok fontos állomást ki lehetne emelni Balázs Péter igazgatói munkásságából, ezek közül az egyik legfontosabb, hogy tizennégy éven keresztül a Szolnoki Szigligeti Színház 110% -os látogatottsági mutatót produkált. Ez az adat mindenképp példaként áll előttem.

– Egy korábbi interjúban azt nyilatkozta, hogy "arra kell rávenni a fiatalokat, hogy legyen igényük a színházi kultúrára". Mik a tervei, milyen új programokat tervez, hogy megszólítsa a fiatalokat?

– Az első és legfontosabb a kommunikáció. A fiatalokat a saját hangjukon és a saját fórumaikon kell megszólítani. Rengeteg terv van alakulóban, ami kifejezetten a fiatalokat érinti. Az elmúlt egy év online színházi világa egyértelműen bebizonyította, hogy ez működik. Célom, hogy ezt az online kommunikációt is folytassuk a fiatal generációval, közös jövőnk építése érdekében. Ezenkívül a SZÍN-MŰ-HELY (kamaraszínház a színházzal szemben) tökéletesen alkalmas helyszín arra, hogy felépítsünk egy hidat a fiatalokkal együtt. Szintén Balázs Péter nevéhez fűződik az Ádámok és Évák elindítása, mely azóta már országos méreteket öltött, mindenhol hatalmas érdeklődés és siker koronázza. Természetesen ezt is folytatni fogjuk.

– Hogyan emlékszik vissza az első szolnoki évekre?

– Az első évek nagyon nehezek voltak. Ugyan a társulat azonnal befogadott, megszeretett, ami hatalmas erőt adott, de mégis egyedül voltam, távol a családomtól, barátaimtól, ab-

ban az időben, amikor még nem volt mobiltelefon.

– Mit adott Önnek Szolnok?

– Felnöttem. Színész lettem. Férj lettem. Apa lettem. Aztán még egyszer apa lettem. Mindent eljátszottam, amit eljátszhattam. Férfi lettem. Szolnoktól azt a lehetőséget kaptam meg, hogy ezeket mind megvalósíthassam. Tehát az életet.

– Azt mondta, hogy minden szerepet eljátszott, amit szeretett volna. Mégis: van valamilyen szerepálma?

– Szerepálmom nincs. Szeretnék fejlődni, szeretném megtalálni a mostani színészi hangomat, amire úgy érzem, hogy a SZÍN-MŰ-HELY lesz a legalkalmasabb helyszín, amely egy intim környezet. Jelenleg a legnagyobb szerepálmom, hogy jól vezessem a színházat a jövőben. Ennek kell alárendelni a színészi éneket.

(Vági Barbara Origo, 2021.04.04.)

Fotó Talán Csaba

Szerzőink, munkatársaink:

A lap tervező grafikusai:

Tölgyesi Tibor

Niedzielsky Katalin

Schütz Péter

Lengyel Tibor

Logodepo
KREATÍV MŰHELY

1066 Budapest, Váci út 106. | 06 30 460 0000

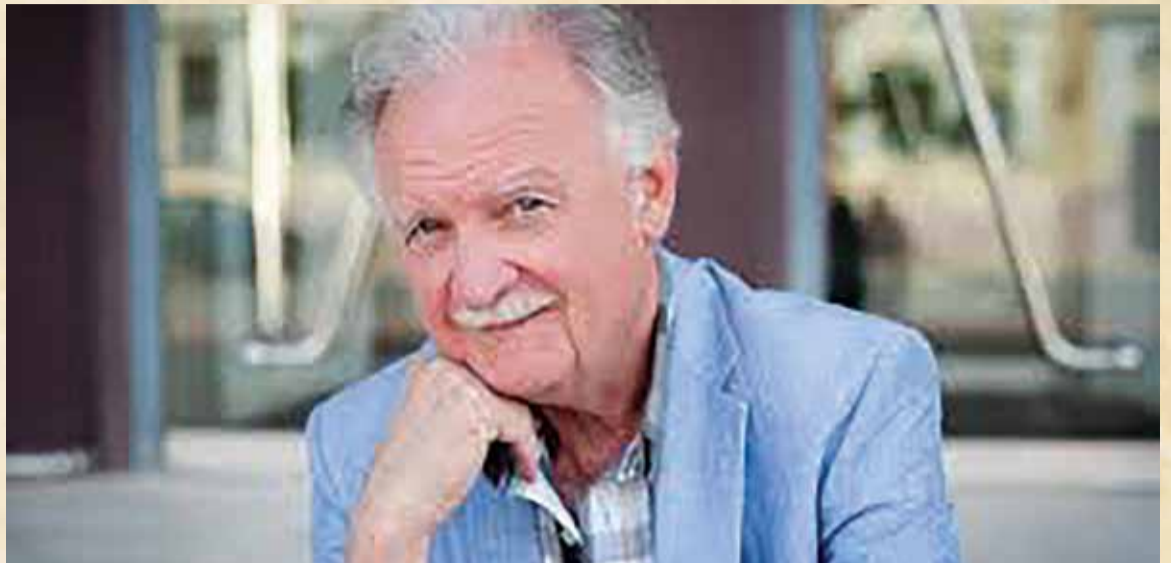
logodepo.hu

2021. június 30-án egy korszak zárul le a Szigligeti Színház történetében, hiszen a teátrumot az eddig leghosszabb ideig irányító igazgató, Balázs Péter távozik az intézmény éléről. Direktori tevékenységének tizen-négy évadát eleveníti fel az a számos fotóval, dokumentummal illusztrált kötet, amely június végén fog megjelenni az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával.

A könyv lapjain sokat mondó és lehangoló adatok mellett – nézőszám, bérleteladások, előadásszámok – helyet fognak kapni a kulisszák mögött elkaptott pillanatokról készült felvételek úgy, mint a különböző előadások legszebb jelenetei, a már legendássá vált szilveszteri műsorok legemlékezetesebb fellépői és a premierek színlapjai, továbbá az előadások rövid méltatásai is.

Népszínház a Tisza partján

Balázs Péter szép ívű, tartalmas művészi pályájának igazgatói ciklusai alatt a repertoár változatosságának, frissességének, az előadások magas színvonalának és természetesen a társulat kiváló színészeinek köszönhetően az érdeklődés a színház iránt folyamatosan nőtt. Nem csupán a város és a megye lakói, de az egész ország közönsége, a televíziós közvetítéseknek köszönhetően pedig a határon túli magyarság is megismerte a színház munkáját, társulatát és hűségesen követte azt. A kötet mindazok számára készül, akik részesei voltak a Szolnoki Szigligeti Színház tizen-négy éven át tartó töretlen sikerének – a színpadon, a nézőtérben és a képernyők előtt.

Zsuzsi kisasszony Szolnokon

Színházunk utolsó bemutatója a 2020/21-es évadban Kálmán Imre korai operettje, a Zsuzsi kisasszony lesz. Balázs Péter hosszú és nagy sikerű igazgatásának legelső premierje is ennek a műnek az előadása volt, ezért a tizen-négy évad így méltó keretbe kerül. Balázs Péter, mint színikapitány legszívesebben az igényes magyar

klasszikusokhoz nyúlt vissza, ezek közül előszeretettel azokhoz, amelyeknek hangvétele derűs, a témái között pedig felbukkan maga a színház is – akárcsak a Zsuzsi kisasszony-ban.

A mű előadása 2007-ben hatalmas tetszést aratott, a főszerepeket Kállay Bori, Kertész Marcella és Dózsa László alakították. A mos-

tani bemutatón Kállay Bori akkori szerepét Kertész Marcella veszi át, a saját stafétabotját pedig Pertics Villó kaposvári színészhallgatónak adja tovább, aki a címszerepben lép színpadra. Udvarlóját, a minden lében kanál szerkesztőt Dósa Mátyás alakítja majd, az ő kissé tökkelütött barátját, Dinynyét Posgai Márton, aki szintén a kaposvári egyetemen tanulja a színészmesterséget. A bemutató rendezője Molnár László Jászai-díjas művész lesz. A jelmezeket Matyi Ágota, a díszletet Ignác György fogja tervezni.

Kálmán Imre operettje - amelyet ő maga a legkedvesebb művének tartott -, felvonultatja egy kisváros fontos és kevésbé fontos lakóit. Megismerjük a postamestert, a polgármestert, a tűzoltókat, az újság szerkesztőjét és Zsuzsit, a postás-kisasszonyt. Az az ember, aki felforgatja ezeknek a békés lakóknak az életét, szintén innen származik, de már nem lakik itt. Híres énekes lett, aki egymás után csábítja el az érte rajongó hölgyeket, szinte sportot űz a hódításból. Bár két dáma is isteníti és mármár üldözi a szerelmével, Falsetti éppen Zsuzsira, az ártatlan fiatal lányra veti ki a hálóját. Zsuzsi azonban Péterfibe, az ifjú szerkesztőbe szerelmes és amikor ráébred arra, hogy Falsetti nem az énekesnői karrierjét akarja egyengetni, hanem kettejük nászát, esze ágában sincs továbbra is barátságot ápolni a kissé hajlott korú és öntelt művésszel. De vajon megtalálja-e még a boldogságot Péterfi oldalán? És mit szólnak a városka polgárai, amikor a gaz csábító felbukkan a szülőhelyén? Falsetti észhez tér-e, rak-e fészket a korban hozzá illő Szerafin asszonnyal? És mit szólnak mindehhez a tűzoltók? Kérdés kérdés hátán, de mire minden, az ősbemutató óta örökzöld slágerré vált dallam felcsendül, mire véget ér az utolsó felvonás is, a közönség megnyugtató válaszokat kap. Zsuzsi kisasszony jövője és boldogsága miatt senkinek sem kell aggódnia...

Sorfordító kérdések Fertőrákoson

Vidnyánszky Attila a Bánk bánról

Ez a legfontosabb operánk. Katona József műve a legjobban színpadra írt szöveg és színdarab. Shakespeare-i magaslatokban mesél nagy, igaz, sorsfordító dolgokról. Könnyen át-és megélhető dimenzióban, érzelmek segítségével kommunikál. Beszél féltékenységről, irigységről, gyűlöletről, csalásról. Olyan dolgok mozgatója a történetet, ami bennünket, egyszerű embereket érint és könnyen megélhető számunkra. Ugyanakkor nemzetünk, hazánk, Közép-Európában való ittlétünk legfontosabb kérdéseit boncolgatja. Nem véletlen, hogy mítosz lengi körül, kultikussá vált a mű, mert ez természetes - nyilatkozta a Harmadik csemetés című soproni podcast műsorban a Bánk bánról Vidnyánszky Attila Kossuth-díjas rendező. A nagyszabású, látványos, sztárenekeseket felvonultató grandiózus előadás a Coopera produkciójaként június 12-én látható a legendák évadában, a fertőrákosi barlangszínházban.

Vidnyánszky Attilának megfogalmazása szerint neki ügye a Bánk

bán. Négyyszer állította színpadra az operát, kétszer a színdarabot. Az opera műfajról azt gondolja, hogy ez a totális színház. Nem tudja az ember kivonni magát a hatása alól. A fertőrákosi barlangszínházba érkező előadás tavaly nyáron óriási sikert ért el a Margitszigeti Szabadtéri Színpadon. Ott háromezer néző felállva ünnepelte a stábot.

A főszerepet alakító Molnár Lvente Liszt-díjas művész, nemzetközi hírű operaénekes nem a sokak által megszokott tenor hangnemben, hanem baritonként éneklő főszerepet. Vidnyánszky Attila már rendezte őt az Operaházban, most is örömmel dolgozott vele, mert jól áll neki ez a szerep és a szerep is remekül illeszkedik rá, jelenlétére, színpadi erejére.

A Coopera a Nádasdy Kálmán, Oláh Gusztáv és Rékai Nándor verzióját adja elő Kesselyák Gergely Liszt-díjas, érdemes művész vezényletével. A rendező úgy érzi, nagyon hozzáértően, átgondoltan és alázatosan dolgoztak a művel, így Vidnyánszky Attila jelzője szerint: "erős húzása"

maradt a produkciónak zeneileg. Erről így beszélt korábban a karmester:

„A Bánk bán eredeti verzióját annak fényében, hogy scenikai-dramaturgiai szempontból a nézőre is erőteljesebb hatást tegyen, a Nádasdy-Oláh-Rékai trió dolgozta át az 1930-as években. A fő céljuk az volt, hogy az Erkel Ferenc és Egressy Béni által létrehozott operát közelítsék a Katona-dramához. Ezért Egressy szövegét sok helyen kicserélték Katonától származó idézetekre, alakítottak a prozódia, illetve, ahol ez nem volt lehetséges, ott ők maguk alkottak szövegeket Katona stílusában. Ezzel a mai elvárásoknak, illetve a Bartók és Kodály által támasztott követelményeknek is jobban megfelel. Továbbá zenedramaturgiai szempontból is újraszereztek a darabot. Az így született mű zenei jelenetei jobban kötődnek egymáshoz, dinamikusabb előadás jött létre. Mindez úgy, hogy a darab semmit nem nélkülöz Erkel zenei szépségéből.” (Kesselyák Gergely, Liszt-díjas karnagy, érdemes művész)

Ördögölő Józsiás színre lép Tamási Áron művéhez Szarka Gyula írt zenét - Soproni próbák, esztergomi évadnyitó

Megtartották az olvasópróbáját Tamási Áron-Szarka Gyula Ördögölő Józsiás (Kakasok az Édenben) című zenés tündérvígjátékának a Soproni Petőfi Színházban. A rendező Pataki András. Az előadás munkabemutatója a tervek szerint május közepén lesz, majd a teátrum a következő évadban tűzi műsorára a darabot, amely Zentán szintén látható. A produkció nyitja július elején az Esztergomi Várszínház magyar szerzők előtt tisztelő szezonját és meghívást kapott Szigligetre, valamint Szentendrére.

A Tamási Áron művéből készült előadás a Soproni Petőfi Színház, a Zentai Magyar Kamaraszínház, az Esztergomi Várszínház és a Forrás Színház koprodukciójában jön létre. Pataki András Jászai-díjas rendező elmondta: mesét állítanak színpad-

ra, annak tanulságaival, a benne rejlő mögöttes gondolatokkal, tartalmakkal. A darab szerinte egy olyan tanmese, akár az Ószövetségben Jónás sorsa. Elénk tár egy történetet, amelynek háttérben ott látható a kultúránk, a világunk, a motívumaink, az elmúlt évszázadaink. Lenyomat ez a legendás magyar mesevilágból. A tanítása, üzenete hordozza: a műben ábrázolt Tündérországot nem elrendelték számunkra, hanem azt felelősséggel, hittel, hűséggel meg kell tartanunk. Amit felépítettünk, annak működtetése, építése, fejlődése, értékeink, hagyományaink őrzése kötelességekkel jár. Ebben pedig aktív szerep vár mindenkire. Ezért sem érdemes a sült halra várni, hanem halászni kell megtanulni, hogy tudjunk élni a saját világunkban. Úgy véli, ennek a cselekvőképes viselke-

dési formának a felébresztését mutatja be ez a tanmese.

A koprodukció lendületes, látványos családi színházi élményt kínál a nézőknek. Pataki András hozzáfűzte, a gyerekek mellett a felnőttek szintén szeretik meséket, szívesen nézik azokat, akár csak az operetteket, amelyek ugyancsak képviselnek egyfajta mesés álmvilágot. Így felnőtt, középiskolás és felsős bérletben szeretnék műsorra tűzni a darabot az őszi évadban. Az Ördögölő Józsiás (Kakasok az Édenben) soproni színpadra állítása abban különleges vállalkozás, hogy a produkcióhoz a Kossuth-díjas Szarka Gyula, a Ghymes együttes egyik alapítója szerzett zenét és ő írta az elhangzó húsz dal szövegének a többségét. Mindemellát az előadásokon az öt tagból álló zenekarával élőben játszó az elkészült számokat.

Szarka Gyulától megtudtuk, a motívumok, a dalok hangulatai nem különböznek a pályafutásában, műveiben, lemezein, a Ghymes együttesben képviselt, és tőle eddig megszokott hangzástól, zenei stílustól. A mesés, kalandos, tanulságos történet, az egész darab felépítése, a remekül ábrázolt karakterek a népzenei hagyományokra, a folklór színes világára jellemző, arra épülő dallamvilág választására sarkallta, inspirálta őt, kiegészülve reneszánsz elemekkel. Mindez a zenei harmóniák, a díszítések szabadabb használatára, a műfajok keverésére, sűrítésére adott lehetőséget számára úgy, hogy közben megőrizhető maradt az egyszerűs-

dallamvilág. Kiemelte, a magyar mesékből már jól ismert figurák, szereplők, a tündérek, ördögök jelenléte, a hazaszeretetről, hatalomról, árulásról, taposásról, az érdekszövetségekről, társadalmi viszonyokról szóló történet átsugároz az időn. Ma is találkozzunk hasonló személyiségekkel, viselkedési formákkal, jelenségekkel, helyzetekkel, így a zene ezt szeretné frissen lekövetni, ábrázolni. A dalok szövegének többségét ezúttal ő írta, mindemellát népdalok, valamint Tamási Áron sorai hallhatók a számok alatt. A színpadon azokat a zenészeket láthatják majd a nézők, akiket a legutóbbi Tücsöklakodalom koncertjén megismerhettek.

Soproni és zentai színészek közös előadása

A zenés tündérvígjátékban természetesen a Soproni Balett tagjai is részt

vesznek. Józsiást Papp Attila formálja meg. Jázminaként Molnár Anikó látható. Bakszén szerepében Savanyu Gergely lép színpadra. Lámsza király Pelsöczy László, Kámzsa, égi mester Major Zsolt, Dilló tündér Kisfaludy Zsófia, Fanfarus, hopmester Farkas Tamás, Villikó Marosszéki Tamás lesz. Mordiaszt Horányi László (Jászai-díjas), Durmonyást pedig Kósa Zsolt formálja meg. A Zentai Magyar Kamaraszínház tagjai közül az előadásban Idilló tündért Verebes Judit, Ropogán pokolmestert Dévai Zoltán, Baburát, Bablónia királyát és Dudarót Szilágyi Áron, Mormogot, Bagaria örökösét és Bambuczt Papp Arnold alakítja. A dramaturg Katona Imre. A díszlet a rendező, Pataki András munkája. A jelmeztervező Szélyes Andrea. A koreográfus Michael Kropf. A sűgő Szele Júlia. Az ügyelő Horváth Dávid. A rendező-asszisztens Simon Andrea.

Zenta: vissza Esztergomba!

A bazilika előtt újra látható a rockopera

A közönség kérésére, a magyar szerzők évadának tiszteletére, rangos elismerésként visszahívták a Zenta, 1697 rockopera stábját Esztergomba az előadás magyarországi ősbemutatójának helyszínére augusztus 18-ra a bazilika elé. Szarka Gyula és Szálínger Balázs művét Pataki András állította színpadra. A hatalmas, átütő sikerű, népszerű sztárneveket felvonultató produkció a Vajdaság, a Felvidék mellett tavaly nyáron Gyulán vendégszerepelt, láthatták a soproni nézők a színházban és bekerült a Déryné Programba.

Az Esztergomi Várszínház idei évadában a magyar szerzők művei előtt tisztelegnek, s a közönség kérésére hívták meg ismét a bazilika előtti szabadtéri színpadra a zentai és soproni teátrum együttműködésében készült előadást. A magyarországi ősbemutató helyszíne megújult külsőleg, így augusztus 18-án a bazilika teljes pompában ad méltó háttérrel a produkciónak.

A Zenta, 1697 rockopera nagy utat

járt be mióta megszületett. A Zentai Magyar Kamaraszínház és a Soproni Petőfi Színház koprodukciójában készült előadás tisztelegni kíván az 1697. szeptember 11-én lezajlott világtörténelmi jelentőségű esemény előtt, amikor is a Savoyai Jenő által vezetett egyesült keresztény seregek Zenta határában meghatározó csatát nyertek a török haderővel szemben. A darab ősbemutatója 2018 szeptemberében volt Zentán, majd 2019 augusztusában Esztergomban a bazilika előtt tartották a magyarországi premiért. Ezután Dunaszerdahelyen a sportcsarnokban kapott nagy ünneplést és standing ovationt a stáb. A gyulai nézőket a Tószínpadon hódította meg a csapat tavaly nyáron.

Most pedig visszatérhet a stáb Esztergomba, arra a helyszínre, ahol a magyarországi ősbemutató zajlott 1700 felállva tapsoló néző előtt. A Soproni Petőfi Színházban az ifjúsági és felnőtt közönség is megtekinthette a nagy sikert aratott rockoperát, amely meg-

hívást kapott a Déryné Programba. A kezdeményezés célja, hogy színvonalas előadások juthassanak el kistelepülésekre, falvakba, állandó vagy időszakos játszóhelyekre, befogadó helyekre. Már több helyszín (Százhalombatta, Körmen, Pápa, Szolnok) is érdeklődött az előadás iránt, ám a járványhelyzet miatt egyelőre nem tudták vendégül látni a Zenta 1697 produkciót.

Az előadás főbb szerepeiben Vastag Tamás, Stéphanie Schlessler/Békefi Viktória/Kisfaludy Zsófia, Wischer Johann, Szomor György, Savanyu Gergely, Papp Attila, Nagy Gábor, Horányi László, Kósa Zsolt és Major Zsolt látható. A Sopron Balett tagjai, valamint vajdasági néptáncosok, illetve gyermekszereplők is részt vesznek a produkcióban. A koreográfus a Harangozó-díjas Demcsák Ottó, a jelmeztervező Húros Annamária, a fényterv Madarász János nevéhez fűződik. A rendező a Jászai-díjas Pataki András.

A történet dramaturgia Katona Imre volt, aki a jeleneteket, helyzeteket egy történetre kovácsolta. A Kossuth-díjas Szarka Gyula először a zenei részekkel készült el, s ezután Szálínger Balázs József Attila-díjas költő írta meg hozzájuk a szöveget.

Egy kis történelem - Mi történt Zentánál?

A Zenta, 1697 rockopera elkészülése és bemutatása ráirányította

a figyelmet a magyar történelem egyik legnagyobb és európai mércével is sorsfordító pillanatára, diadalára. Egyre többen kezdenek el foglalkozni ezzel a haditettrel, érdeklődni az után, mi is történt 1697-ben Zentánál?

Ez a győzelem jelentette ugyanis az 1699-es karlócai békét, amely Magyarországot, Erdélyt, Szlavónia török iga alóli felszabadításához is vezetett. Nem egyszerű viadal és csata volt ez, az akkori idők legvéresebb ütközete zajlott a császári erők és a török hadak között, akik Erdély elfoglalását tűzték ki célul és francia hadmérnökök irányításával hídvéréshez kezdtek a Tiszán. Savoyai Jenőék felderítői először foglyul ejtettek egy pasát, aki elárulta a hódítók terveit. Sok adat látott napvilágot a török, illetve osztrák hadsereg létszámáról. Mindent figyelembe véve a törökök létszámát 140.000-re, az osztrák, egyesült keresztény hadseregét mintegy 70.000-re tehetjük. A császári hadvezér szeptember 11-én lepte meg a Tiszán félig átkelt török sereget. Egy hídfőnél beszorították a nem teljesen kész sáncok közé a török gyalogságot, a hídon történő lovassági átvonulást és kitörést pedig ágyútűzzel akadályozták meg. A visszavonulást elvágták a hajóhíd lerombolásával. A lovassági és gyalogsági támadás beszorította a törököket a két sánc

közé, amit a dragonyosok sikeresen áttörtek. Olyan mézarlás folyt ekkor, amit nem nagyon tudnak felülmúlni a mai akciófilmek sem. Öldöklő, kegyetlen, gigászi kézitusa zajlott életre-halálra, mindenütt patakokban ömlött a vér a pokoli ütközetben. A törökök harmincezer embert vesztek, csak a folyóba vesztett mintegy tízezer harcosuk. Az egyesített seregek veszteségét hétszázra becsülik. Meghalt Elmas Mehmed nagyvezír, számos pasa, a janicsár, és több beglerbég is. Az oszmánok oldalán harcoló Thököly Imre halottnak tette magát a csatán, aztán a túlsó partra úszott. A magatartása, menekülése a török világ végét szimbolizálta Magyarországon. Egész Temesvárig menekült II. Musztafa, akit kiszöktettek a csatából. A maradék seregével Konstantinápolyba vonult vissza és soha többé nem tette be a lábát a Magyar Királyság területére.

Az Oszmán Birodalom fennállásának legsúlyosabb vereségét szenvedte el ekkor. A császári seregek hadizsákmánya óriási volt, a sátrak és egyéb felszerelés mellett lőszerrel felpakolt kocsik, ágyúk, száz nagy, hatvan kicsi, 5400 ágyúgolyó, 62 hajó, nyolcezer ló, 28.000 kg lőpor, 9000 kg puskaröptény, 532 bomba, tizenkétezer élő marha és teve, valamint a török hadipénztár is Savoyai birtokába került.

Sári-gyöp: tévés monodrámája készült

Horváth Teri előtt tisztelegtek Sopronban

Színházi világnapi premierként, Horváth Teri tiszteletére láthatták a nézők a Sopron TV-ben a Sári-gyöp című televízióra alkalmazott hat részes monodrámája első epizódját. A rendező Pataki András. Az alkotás nyitó része a Pro Kultúra közösségi oldalain is megtekinthető. A színésznő Balfon nyugszik, a helyi művelődési házban emlékszóba mutatja be pályafutását, őrzik ruháit, személyes tárgyait, levelezéseit, naplóját.

A Sári-gyöp Horváth Teri Kossuth-díjas, kétszeres Jászai Mari-díjas, érdemes művész életműve előtt tiszteleg. Az önéletrajzi könyve alapján készült az összesen kettő órás alkotás, melyet a Jászai-díjas rendező adaptált filmre. Az animáció és vágás András Fruzsina munkája.

A Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft-hez tartozik a balfi művelődési ház működtetése, ott található a színművésznő emlékszobája.

- Minden nagy színészi életmű előtt fontos, és kell tisztelegnünk. Ez hozzátartozik a hivatásunkhoz. Hor-

váth Teri pályafutása, életműve főhajtást érdemel ma is tőlünk, az utókortól. Méltatlanul merült feledésbe a személye, művészete. Szeretnénk ezzel a televízióra alkalmazott monodrámával tisztelegni előtte, őrizni tovább az emléket itt Sopronban, Balfon és azon túl - mondta a forgatás megkezdésekor Pataki András.

Horváth Teri olyan népszerű, sokak által kedvelt szerepeket formált meg, mint a legendás Lúdas Matyiban Piros, az Indul a bakterház kultuszfilmében ő játszotta a Banyát, a Kincskereső kisködmönben pedig Szűcsné, a fiú anyukáját. Mindemellett jelentős és kiemelkedő színházi alakításokat nyújtott a Légy jó mindhaláligról kezdve a Rozsdámetőn át egészen az Éjjeli menedékhelyig, kiegészülve sok emlékezetes televíziós szereppel.

Horváth Teri gondolatait Demeter Helga színművésznő tolmácsolja a televíziós adaptációban. A színházi felvételeknél a soproni teátrum háttérrel segédkeztek.

Idén sem marad el a Bujtor Filmfesztivál, május 15-ig nevezhetnek a filmek

Augusztus 19-től 22-ig rendezik meg 2021-ben a Bujtor István Filmfesztivált Balatonszemesen, amelyre már az elmúlt években is több száz filmes produkciót neveztek, s ahol hagyományosan sok ezer vendég kíváncsi a programokra. Május 15-ig várják az alkotók, műhelyek, stúdiók nevezését a filmes versenyprogramba – közölte a főszervező Latinovits Emlékmű Alapítvány kuratóriumi elnöke, Lutter Imre fesztiváligazgató.

A hagyományos Ötvös Csöpi filmek vetítése, a számos zenei, gasztro- és családi program mellett a fő vonulatot idén is a versenyfilmek vetítése és az ahhoz kapcsolódó pódiumbeszélgetések, közönségtalálkozók képezik majd. A rangos Bujtor István-díj mellett is milliós díjazás várja a filmes alkotókat, produkciós cégeket, filmgyártókat a XII. Bujtor István Filmfesztivál versenyprogramjában. A Balaton rangos filmes seregszemléjének színvonalát jól mutatja az évről évre számokban is mérhető mind nagyobb érdeklődés. A versenyprogramba egyéni alkotók és stábok, műhelyek egyaránt nevezhetik alkotásaikat, több kategóriában, a 2020. január 1. után elkészült, vagy korábbi, de még be nem mutatott fikciós rövid és egész estés játékfilmekkel, dokumentum- és ismeretterjesztő filmekkel, animációs alkotásokkal és versfilmekkel lehet nevezni. A szervezők – Bujtor István szellemiségét szem előtt tartva – olyan filmeket várnak, amelyek a humor bármely eszközével, formájával élnek, vagy drámai cselekményt, fordulatot tartalmaznak, valamilyen rejtély, bűnügy, titok körül zajló cselekményt dolgoznak fel, de költészeti alkotásokat, verset, balladát, költői életművet feldolgozó, avagy az emberi élet sokszínűségét, sorsokat, életutakat ábrázoló alkotás is nevezhető.

A fesztivál fővédnöke Bujtor Judit, Bujtor István özvegye, igazgatója Lutter Imre Radnóti- és Bánffy-díjas előadóművész, producer, aki ebben az évben is több, méltán nagyszerű és

elismert alkotót kért fel a versenyprogram szakmai zsűrijébe. A zsűri elnöke Janisch Attila érdemes művész, Balázs-Béla-díjas filmrendező, Fábri Zoltán tanítványa, számos nemzetközi filmfesztivál kitüntetett alkotója. Mellette Stork Natasa színművész, a 2021-es Berlinale Shooting Stars programjának díjazottja, a Felkészülés meghatározatlan ideig tartó együttlétre című, számos nemzetközi díjat elnyert film főszereplője, Kalász József filmrendező, vágó, a Magyar Független Film és Video Szövetség (MAFSZ) dunántúli küldötte, Lutter Imre Radnóti-, Wlassics- és Bánffy-díjas előadóművész, producer, a Magyar Versmondók Egyesületének elnöke és a Latinovits Emlékmű Alapítvány kuratóriumi elnöke, valamint Wiegmann Alfréd Nívó-díjas, Radnóti-díjas színházi és filmrendező, az Első Magyar Versszínház művészeti vezetője, több magyar tévéfilm, dokumentum- és ismeretterjesztő sorozat és számos tévéműsor megalkotója vesz részt.

Fikciós rövid és egész estés játékfilm, valamint kísérleti film 1 és 100 perc közötti játékidővel nevezhető, dokumentumfilm, ismeretterjesztő film legfeljebb 90 perc, animációs rövidfilm 1 perc és 20 perc közötti, versfilm alkotás pedig 1 és 10 perc közötti időtartamú lehet.

Az egyes műfaji kategóriák legjobbjai egymillió forintosszdíjazásban részesülnek, és a kategóriagyőztesek hazavihetik a rangos Bujtor István-díjat. A verseny nevezési feltételei és a jelentkezési lap a www.bujtorfilmfesztival.hu oldalon található. A nevezéseket idén is elektronikus formában fogadják, az online nevezési lap a fesztivál oldaláról közvetlenül is elérhető. A járványhelyzetre tekintettel a szervezők azt is jelezték, hogy rendkívüli állapot esetén is megrendezik a seregszemlét, utóbbi esetben a kísérőprogramok nélkül, online térben valósulhat meg a fesztivál. Azonban az elsődleges cél a valós, vörös szőnyeges közönségtalálkozó megvalósítása nyár végi fesztiválhangulatban.

Farkas Wellmann Éva József Attila-díjas

Kiemelkedő színvonalú irodalmi tevékenysége elismeréseként az Emberi Erőforrások Minisztériuma Farkas Wellmann Évát, a Békéscsabai Jókai Színház munkatársát, a Bárka irodalmi, művészeti és társadalomtudományi folyóirat főszerkesztő-helyettesét József Attila-díjban részesítette.

Farkas Wellmann Éva költő, kritikus, szerkesztő 1979-ben született Marosvásárhelyen. Első versét tizenhét évesen publikálta. Kolozsváron, a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen szerzett magyar-angol szakos diplomát 2001-ben, két évre rá magiszteri képesítést,

majd 2012-ben doktori címet. Az egyetem újságíró szakának óraadója volt, részt vett a Romániai Magyar Irodalmi Lexikon szerkesztésében, valamint általános- és nyelvviskolai tanárként is dolgozott. Kilenc éve Békéscsabán él, a Bárkaonline szerkesztője, az Előretolt Helyőrség Íróakadémia oktatója.

1998 óta rendszeresen publikál verseket, kritikákat és irodalomtörténeti tanulmányokat Erdélyben és Magyarországon egyaránt. Munkásságát számos díjjal jutalmazták szakmai szervezetek, valamint a Magyar Tudományos Akadémia. Kötetei: Itten ma donna választ

(2002., 2005.), Az itt az ottal (2011.), Irodalom és közönsége a XVIII. században. Verestói György munkássága (2013.), Parancsolatok (2018.), Magaddá rendeződni (2020.). Radványi Balázs, a Kaláka együttes Kossuth-díjas zenésze több versét, az Evilági zenekar a Parancsolatok című kötetét zenésítette meg. Irodalmi körökben fegyelmezett formakezeléséről, koncentrált költői nyelvről ismeretes, verseit fokozott érdeklődés kíséri.

A József Attila-díjhoz szeretettel gratulál a Békéscsabai Jókai Színház társulata és munkatársai!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Tamási Áron darabját próbálja a Békéscsabai Jókai Színház

Harminc éves vágy teljesülhet most be, amikor a Jókai Színház színre viszi Tamási Áron Vitéz lélek című művét – mondta Kiss József rendező a darab olvasópróbájának bevezetőjeként. – Harminc éve próbáltam rávenni magyar színházakat, hogy mutassuk be a darabot, majd Vidnyánszky Attila jelképesen ezzel nyitotta meg a Nemzeti Színház új műsorát igazgatása alatt. Sebj, Békéscsabán másodikként láthatja közönség ezt a szívszorítóan szép darabot.

Tamási Áron 1940-ben a háború elleni üvöltésként írta meg Vitéz lelkét. A mű előzménye a Himnusz egy számmal című novella, amelyben egy az első világ-

háborút megjárt katona egy számmal kezd falujában új életet.

Ez a szöveg tele van angyalokkal, tündérekkel – folytatta Kiss József –, úgy kell majd olvasnunk a szöveget, és úgy kell majd színpadra vinnünk, hogy annak a tartalmát semmihez nem mérhetjük, a lelkeket kell megnyitnia. Ennek az előadásnak a legmélyén hatalmas tragikum lakozik, Tamási Áron akkor írta, amikor 1940-ben a helyzet komorrá és életveszélyessé lett. A főszereplő Balla Péter (Czitor Attila) életén keresztül beszélt ekkor az író a háború szörnyűségéről, amelynek lenyomata megmarad a háború elmúltával is. A hűségről is szól ez a mű, mert

aki hűséges, az csodák tanúja lesz – mondta a rendező.

Az előadás látványvilágáról szólva a rendező elmondta, hogy úgy szeretné felépíteni az előadást, mintha egy fekete-fehér filmet néznénk, ahová – mint a hajdani kiszínezett katonafotókon – beúszik-egy egy szín, míg végül az előadás záratakor színessé válik.

A színházi próbafolyamat terv szerint április 30-án házi főpróbával zárul a Sík Ferenc Kamaraszínházban. A főbb szerepekben Czitor Attila mellett Katkó Ferenc, Tomanek Gábor, Kovács Edit és Földesi Ágnes Villó látható majd.

Szilágyiné Szabó Ágnes

Ösbemutató Békéscsabán: Kaland a nagy családerdőben

Házi bemutatón nézhatték meg a Békéscsabai Jókai Színház munkatársai Zalán Tibor varázslatos művét, a Kaland a nagy családerdőben című darabot. Dani (Kopanyicza András), az aprócska korától fogva intézetben élő kisfiú aligha kap örömet a valóságos világban, a családja sosem látogatja. A búsulásból a Holdherceg (Ormándy M. Keve) látogatása menekíti ki: kalandos utazásra hívja, amely a mesék, a fantázia birodalmába vezet, de Dani saját magát is mélyebben megismeri. Rájön például, milyen fontos a műveltség, az olvasás. Utazása során találkozik a Családkötő Tündérrel (Liszi Melinda), aki a pártjára áll. A

sok-sok kaland után Dani visszatér az intézetbe, de reggel már egy szebb világra ébred: ezúttal nem csak a barátaihoz jönnek látogatók, hozzá is érkezik valaki. Rég nem látott édesanyja keresi meg, és a kisfiú élete természetesen gyökeresen megváltozik.

Merő Béla, az előadás rendezője elmondta, hogy azért ajánlja nagy szülőktől unokáig mindenkinek a darabot, mert a televízióban hozzáférhető mesék agyonmagyarázzák az életet, és azokban – szemben Zalán Tibor művével – nem születnek csodák. A darab álombéli, varázslatos díszletét Egyed Zoltán jegyzi. Az előadásokra nagyon várjuk a gyerekeket!

A Holdherceg és Dani, az intézeti fiú (Ormándy M. Keve és Kopanyicza András) repülnek lóháton, a Kaland a nagy családerdőben házi bemutatóján ▶

Seregi Zoltán Jászai Mari-díjas!

Nemzeti ünnepünk alkalmából az Emberi Erőforrások Minisztériuma színházunk direktora, Seregi Zoltán kiemelkedő és példaértékű munkásságát Jászai Mari-díjjal ismerte el. A veszélyhelyzet miatt ünnepélyes átadóra sajnos még nem kerülhetett sor, ám ebből a jeles alkalomból szeretnénk pályáját feleleveníteni.

Kitüntetettünk már gyermekként elköteleződött a színjátszás mellett, 1980-ban a Színház- és Filmművészeti Főiskola színházi rendező szakán diplomázott. Pályáját a Szegedi Nemzeti Színházban kezdte meg, majd Budapesten, a Thália és az Arizona Színházban dolgozott. Vendégrendezőként bemutatkozott a Miskolci Nemzeti Színházban, a Pincészházban és a Budapesti Népszínházban. Szabadúszóként munkálkodott 1990-től 1998-ig, rendezett egyebek között a Pécsi Nemzeti Színházban és a Komáromi Várszínházban, a határokat átlépve a környező országok magyar nyelvű színjátszását erősítette Nagyváradon, Révkomáromban és Szabadkán.

Ezerkilencszázkilencvennyolctól a Békéscsabai Jókai Színház rendezője. Igényes, érzelemgazdag

előadásaival maradandó értéket teremt, a szórakoztatáson túl a lélekemelő, elgondolkodtató, erkölcsi üzenet továbbítását is felvállaló színház markáns képviselője. 2002-től a Színitanház igazgatóhelyettese, 2007-től oktatási igazgatója: szakmai vezetőként, pedagógusként felelősségteljesen oktatja a mesterséget a feltörekvő színházi nemzedéknek.

Kettőezerhétől a Békéscsabai Jókai Színház vezető rendezője, majd 2012-től – Fekete Péter direktor mellett – igazgatóhelyettesként irányítja a teátrumot. Kettőezerttől januárjától igazgató, tavaly ősszel immár a második alkalommal erősítette meg pozíciójában Békéscsaba Megyei Jogú Város.

Művészi, vezetői és nevelői tevékenysége egyaránt meghatározó és példaértékű. Seregi Zoltán országos és nemzetközi szakmai fórumokon képviseli a Békéscsabai Jókai Színházat, a Színitanházat, így Békés megye kulturális értékeit. Munkássága évtizedek óta öregbíti Békéscsaba és Békés megye hírnevét.

Seregi Zoltán direktor úr Jászai Mari-díjához nagy szeretettel gratulál színházunk társulata!

Szilágyiné Szabó Ágnes

Matók Szilvia: *A színház a hivatásom*

A Kecskeméti Nemzeti művészeti főtitkára, Matók Szilvia munkáját Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetéssel méltatták.

A kulisszák mögött éppolyan precíz és összehangolt munkára van szükség a tökéletes előadások megszületéséhez, mint amit a színészek nyújtanak a színpadon. A Kecskeméti Nemzeti egyik nélkülözhetetlen mozgatórugója Matók Szilvia művészeti főtitkár.

– *Mi volt az első reakció, amikor megtudta, hogy elnyert a Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetését?*

– Néhány nappal korábban tudtam meg, mint ahogy a díjazottak névsora hivatalosan kiderült. Ez minden esetben így szokás, azt hiszem. Rögtön elújságotam Cseke Péter igazgatónak, aki persze sejtette, hiszen ő terjesztett fel a díjra. Jólesett, hogy velem örült. Aztán néhány napig magamban kellett tartanom a nagy hírt.

– *Hogyan ünnepeltél?*

Az ünnepet beárnyékolta, hogy akkortájt tudtam meg, néhány munkatársam komolyabban megbetegedett koronavírusban. Nagyon izgultam értük. Mindenesetre minden másik díjazott kollégámnak is szívből gratuláltam, és fogadtam a jókívánásokat a különböző helyeken. Például a korábbi főnököm Nyíregyházáról is rám írt, ami külön meghatott, mert tőle nagyon sokat tanultam. Ezzel aztán el is ment a nap. A legfontosabb nyilvánvalóan az volt, hogy a szüleim és a párom

velem örültek. Nincs annál jobb érzés, mint hogy ők büszkéek rám.

– *Ha visszagondolsz az eddigi munkádra, mi lehetett az az átütő dolog, ami ezt a kitüntetést eredményezte?*

– Gondolom, a jelölés ténye maga, úgyhogy ezt talán Cseke Péterrel kellene megkérdezni. Felteszem, nagy súllyal esik a latba, hogy ki terjeszti fel az embert. Mivel a háttérben dolgozom, nem számítottam ilyen elismerésre, és nagyon jóleső érzés. Nekem ez csak azt bizonyítja, hogy a kecskeméti színházban elégedettek a munkámmal, és a mindennapokban ez a legfontosabb. Hogy eddig hol és mit tettem le az asztalra, az szerintem kicsit másodlagos volt ebben az esetben. Ezek a tapasztalatok, múltbéli dolgok inkább ahhoz segítettek hozzá, hogy itt és most felelősségteljesen, a tőlem telhető legtisztességesebben végezzem a munkámat.

– *Mennyire fontos számodra a szakmai visszajelzés a munkádra?*

– Fontos. Mint ahogy mindenben fontos a visszajelzés – emberként is. Az az iránytű, amivel navigálok az életben; közösségekben, a munkahelyen. Bár nehezen fogadom a dicséreket, azért a szívem mélyén magamra is büszke vagyok. Szerencsésnek vallok magam, mert a színház nemcsak a foglalkozásom, hanem a hivatásom. Lehet, hogy az átlagosnál önzonosabb vagyok a munkámban. Azt hiszem, ezért is számítanak eny-

nyire ezek a szakmai visszajelzések. Ha a számomra meghatározó színházi emberek, művészek dicsérnek meg néha, annál kevés dolog esik jobban. Néha azzal is megelégszem, ha nem idegesítem őket nagyon az alkotásban. Talán még az, ha kiemelkedő előadások részese lehetek. Voltaképpen ezért csinálom.

– *Vágytál ilyen díjra?*

– Hm... Azt hiszem, nem, mert mindig úgy hittem, a díjakat az előadók, a művészek kapják. Úgyhogy nem, nem volt ilyen álmom korábban.

– *Van még olyan szakmai vagy egyéb elismerés, célkitűzés, ami a szívednek különösen kedves lenne vagy extra motivációval szolgál a mindennapi munkában?*

– Emberek vannak, akikkel szeretnék együtt dolgozni. Régiek és újak. Darabok vannak, amiknek a létrejöttében szeretnék részt venni. Chicagót például már háromszor dajkáltam szakmai pályafutásom során, miközben Cabaret-t még egyszer sem. Vágyom egy zenés Brecht-re. Szeretnék visszaevézni egy kicsit az eredeti szakmámhoz, a színháztudományhoz. Vannak olyan aspektusai a területnek, amikre most, ennyi gyakorlati munka távlatából látok rá. Egyszerűbben fogalmazva: most már tudom, mit szeretnék mondani, mivel szeretnék foglalkozni. Az egyetlen a kutatás még csak egy hobbi volt.

Sárdi Barbara

— Drucker Péter: —
„A legkisebb dologhoz is ugyanazokkal az elvárásokkal nyúlok, mint a legnagyobbhoz”

Drucker Péter, a Kecskeméti Nemzeti Színház vezető karmestere a Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült idén márciusban. Bármihez nyúl, azt egyszerre hatja át a profizmus, a maximalizmus, a művészi elszántság és a lelkesedés. Vajon ennek tükrében számított-e ekkora elismerésre? Hogyan fogadta a hírt? Mekkora lendületet ad neki ez a visszajelzés a leendő feladatai elvégzéséhez? Erről beszélgettünk vele.

– *Mi volt az első reakció, amikor megtudta, hogy egy igen rangos kitüntetésben részesült?*

– Az állami-társadalmi elismerések mindegyikére valaki felterjeszti az

embert, megindokolva, miért, aztán több testület is részt vesz az elbírálásában, hogy jogos-e a felterjesztés, és utána is néznek, hogy mi minden történt az ember életében, munkásságában, ami érdemessé teheti rá. Velem is így történt. Lehetett volna teljes meglepetés a Magyar Arany Érdemkereszt, de engem már a kitüntetésre felterjesztés tényéről értesített egy személyes beszélgetésben Cseke Péter igazgató úr, talán elsősorban azért, hogy ha mégsem kapnám meg végül, akkor is tudjam, hogy a Kecskeméti Nemzeti Színházban végzett, több mint tízéves munkámat ő mindenképpen elismerésre érdemesnek tartja. Ez akkor is végtelenül jólesett, és amikor kiderült, hogy tényleg meg is kaptam a kitüntetést, olyan izgatott örömet éreztem,

mint amikor az ember felfedezi magát egy nagy, vidám csoportfényképben. Nézzétek, ott mosolygok én!

– *Hogyan ünnepeltél?*

– Először is azzal, hogy megköszöntem a felterjesztőnek, azaz Cseke Péternek a bizalmát és a tiszteletét. Aztán és azóta azzal, hogy fogadom a gratulációkat. Jólesik, milyen sokaknak fontos ez.

– *Ha visszagondolsz az eddigi munkádra, mi lehetett az az átütő dolog, ami ezt a kitüntetést eredményezte?*

– Habár az én pályámon is tudok mondani kiemelkedő esemé- ▶

Szemenyei János: „Hosszú évek lenyomata az érdemkereszt”

A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült Szemenyei János, aki immár egy évtizede a Kecskeméti Nemzeti Színház társulati tagja. A rangos elismerés kapcsán beszélgettünk vele.

– *Mi volt az első reakció, amikor megtudta, hogy Magyar Arany Érdemkereszttel tüntetnek ki?*

– Nem számítottam rá. A Kecskeméti Nemzetiben rendre érnek meglepetések az utóbbi években: a múlt évad „legjobb epizodistája” lettem, ezt megelőzően pedig a „város kedvence”, s az évad „legjobb színésze” díjat is megszavazta nekem a közönség. Az Érdemkereszt indoklásában az áll, hogy a drámai szereptől a táncos-komikus alakításig terjedő színészi játékkal érdemeltem ki az elismerést, ami különösen azért esett jól, mert „zenés színész” szakon végezve sokan éreztük anno az osztálytársaimmal úgy, hogy skatulyába kerülhetünk, és azt gondolják rólunk, hogy csak musicalekben és operettekben álljuk meg a helyünket.

– *Mennyiben más érzés szakmai kitüntetés és közönségdíj átvenni?*

– *Mennyire fontos számokra a szakmai visszajelzés a munkádra?*

– Ez egy nagyon érdekes kérdés. Számomra ugyanis a leglényegesebb szempont, maga az ars poeticám, hogy zenész-énekes kollégáimmal csak úgy érdemes együtt dolgozni, ha értik, mit miért kérek. Ha értik a szándékaimat, a gondolataimat, a mondanivalómat az adott zenei részlettel kapcsolatban. Épp ezért a legnagyobb élményeim nem is egy-egy előadáshoz fűződnek, hanem próbák olyan pillanataihoz, amikor megszületett a közös megértés. A legfontosabb visszajelzés számomra, amikor mondom valamit valakinek, és bólint, hogy „aha, értem”. Hiszen ez mindig megerősít abban, hogy amiben hiszek, amit teljes meggyőződéssel gondolok, amit a tudásom és a tapasztalatom diktál, az tényleg jó és helyes. Ugyanakkor, és ez nagyon érdekes és lényeges, bármekkora szükség van az embernek megerősítésre és visszajelzésre, ennek a mértéke vagy akár hiánya sem változtat már a belső értékrendem, művészi hitem szilárdságán. Egy művésznek minden visszajelzés, minden megerősítés, az elismerés minden apró részlete úgy kell, mint egy falat kenyér, mert az érzékenységünk, a fejlődésünk, a tanulságaink ezekből táplálkoznak.

nyeket, feladatokat, eredményeket, mégis inkább azt gondolom, nem ez a fő, hanem az egyenletes színvonal, igényesség, ami meg kell határozza az ember működését. Én a legkisebb dologhoz is ugyanazokkal az elvárásokkal nyúlok, mint a legnagyobbhoz. Ugyanúgy felkészülök, ugyanúgy a maximumot próbálom kihozni belőle, ugyanolyan értékkel kezelem és prezentálom mások számára.

Amikor az elbírálók helyébe képzeltem magam, először szerénykedtem. Aztán ahogy végigvettem a szakmai életemet, magam is megdöbbentem, milyen hosszú a lista, hogy mi mindent csináltam már pedagógusként, énekesként, kórusvezetőként, karmesterként. Hogy hány és hány nagyszerű előadás részese lehettem, hogy megszámlálhatatlan énekest, muzsikust segítettem a betanulástól a színpadra lépésig, néha hosszú próbafolyamatokban, hogy aztán hányszor arattunk ebből közös sikereket. Ezek közül is kiemelkedik számomra a kecskeméti létezésem, mert arra különösen büszke vagyok, hogy Károly Kati zenei vezetővel, Látó Richárd karmestertársammal minden egyes munkánk eredménye olyasmí, amit Magyarország bármelyik színháza boldogan vállalna.

De a belső hitünk önmagunkban, a tudásunk szilárdsága, a művészi elszántságunk és az igényességünk rendíthetlensége ezekről független.

– *Vágytál ilyen díjra?*

– No, ez meg nehéz kérdés. Ha igent válaszolok, akkor beismerem, hogy hiú vagyok, ha meg nem, akkor álszerű. Gondolni persze, gondoltam rá, de abban az értelemben, hogy vágyakoztam érte, soha. Ha bármikor, bármelyik pillanatban a kitüntetésre vágyás motiválná a működésemet, akkor meghamisítanám az életem célkitűzéseit. Viszont kimondottan jóleső érzés, és fontos számomra, hogy megkaptam.

– *Van még olyan szakmai vagy egyéb elismerés, célkitűzés, ami a szívednek különösen kedves lenne vagy extra motivációval szolgál a mindennapi munkában, hogy azt elérd?*

– Azt hiszem, az eddigiekből már sejteni lehet a választ. Minden következő feladatot izgatottan várok, hogy a kollégáimmal, művésztársaimmal együtt kalandozzunk végig a megismerés ösvényein, és közösen vigyük sikerre. Ez a motivációm minden nap.
Sárdi Barbara

– *Ha visszagondolsz az eddigi munkádra, mi lehetett az az átütő szerep, ami ezt a kitüntetést eredményezte?*

– Azt tudom, melyek jelentettek nekem meghatározó sikereket. Vegyük csak Kecskemétet: A pályám mérföldköve volt az első találkozásom az itteni közönséggel, Mozartként, az Amadeusban. Ugyancsak kiemelkedő állomásként tartom számon a Macska a forró bádogtetőn előadását, amelyben olyan szerepet kaptam – egy kiégett, alkoholistá sportolót –, ami nem feltétlenül illik a karakteremhez. A Csárdáskirálynő Bónija szintén sokat nyomhatott a latban. Kiváló szerepek találhat meg Kecskeméten, nehéz egyet-egyét kiemelni. Azt gondolom, hogy maga a díj hosszú évek lenyomatát mutatja. S alighanem számított az a munka is, amit más színházakban végeztem.

– *Hány gratulációnál jársz?*

– Nem számoltam, de az első napokban igencsak sűrűn kellett a telefonomat felvennem.

– *Nehéz időszakot élünk meg mindannyian. Biztosan segít ez az elismerés némi pozitív lendületet hozni a színházmentes hétköznapiakba.*

– Nagyon motivál. Az újranyitást kiéhezve várom, de az Érdemkereszt arra sarkall, hogy még erősebben mozgósítsam az energiáimat, és így vessem bele magam a feladatokba. Mindig száz százalékot igyekszem nyújtani, a próbákon és az előadásokon egyaránt, de most felértékelődött a lehetőség, hogy estéről estére a színpadon állhassunk. S ez a járványhelyzet el is gondolkodtatott: hasznos-e, amit a színházban csinálunk? Mások életüket mentenek, mi pedig csak „szórakoztatunk”. Bízom abban, hogy valamelyest hozzájárulhatunk az emberek mentális egészségéhez, illetve hitet és reményt adhatunk.

Sárdi Barbara

Streamre lép a Kecskeméti Nemzeti

Április 20-tól három előadást is megtekinthetnek majd a nézők a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színházból.

A Légy jó mindhalálig című előadást a 2020/2021-es évad elején vitte színpadra Nagy Viktor rendező. Mórincz Zsigmond Nyilas Misijének története mindig aktuális volt és lesz, míg a dalok, melyek a Kocsák Tibor és Miklós Tibor nevéhez fűződő zenés változatban felcsendülnek, örökzöld slágerekké váltak már. A megunhatatlan musicalt most otthon, vírusmentes környezetben élvezhetik a nézők.

Szintén elérhető lesz a Jövőre, veled, itt! és a Jövőre, veled, itt! 2. Szerednyey Béla rendezésében, Danyi Judit és Hegedűs Zoltán szereplésével. A kétszerplős romantikus vígjáték mindkét része igazi gyógyír a stresszel, bizonytalansággal, rossz hírekkel átszótt mindennapokban. A netetés garantált azoknak, akik bepillantának Doris és George kalandjaiba.

Az online jegyek megvásárlására a www.online.jegy.hu oldalon lesz lehetőség.

Az időpontokat és bővebb információt hamarosan a Kecskeméti Nemzeti weboldalán és Facebook-oldalán találhatnak az érdeklődők.

A feladatok minőségi elvégzése a régi - de ezek már az új csarnokban születnek!

A Színpad- és Emelőgéptech- nika Kft. színházainkban, kulturális intézményeinkben a nehéz dolgokért felelős, hiszen tonnányi „vasakat” mozgatva teremtik meg azokat a feltételeket, amik segítségével egy előadásban nem csak virtuálisan, de fizikailag is megvalósulhat egy-egy rendező álma. Bár a területen kétségtelenül piacvezető pozícióban vannak, a világjárvány hatásai – mint ezt Barna János ügyvezető interjújából is kitérjük – őket is új kihívások elé állították.

– A járvány gazdaságilag egyelőre - kártyanyelven szólva - mindent visz, hogyan élték át az elmúlt időszakot?

– A 2020-as évről úgy lehet nyilatkoznom, hogy túléltük. Nem szeretnék panaszkodni, hisz mindenki nehéz helyzetben van, s mi sem tudunk olyan évet zárni, mint a megelőzők. Ez számokban azt jelenti, hogy nagyjából olyan 30%-al csökkent a bevételünk, de megvagyunk, nincsenek gondjaink. Ez részben annak is köszönhető, hogy az előző években jelentős tartalékokat képeztünk, s ezekhez most szükség esetén hozzá tudunk nyúlni, ill. azért folyamatosan dolgozunk.

Azt viszont látom, hogy azok a cégek, akik kifejezetten kiállítás-építéssel foglalkoztak vagy hangot, fényt vittek az ország különböző szabadtéri rendezvényeihez, falunapjaihoz, most totálisan nehéz helyzetben vannak.

– Önök hogyan állnak megrendelésekkel?

– A munkaellátottságunk vonalán az volt tapasztalható, hogy a színházak, kulturális intézmények nagyrészt zárva voltak, így jelentős mennyiségű – már vagy hetven helyen végzünk ilyen tevékenységet – karbantartásunk maradt el. Mivel a játszóhelyek, intézmények működése leállt – bár idén már sok színház készül a nyári nyitásra, szerintem legalább a bérletes elmaradásokat igyekeznek majd pótolni – így érthető módon, nem is volt igény részükről az ilyen jellegű munkára.

– Eddig mindig az volt a gond Önöknél, hogy a színházak nem tudnak időt szakítani – mert folyamatosan játszanak – a karbantartásra. Most akkor itt lett volna a nagy lehetőség mindezeket bepótolni, nem?

– Igen, ebből a szempontból ez igaz, viszont a legtöbb intézmény nem akarta költségekbe verni magát, hiszen nem volt bevételük, így bizonytalanná vált az anyagi helyzetük. Mi is azt gondoltuk, hogy azokat a feladatokat, amiket majd nyárra terveztünk, elkezdhetnénk már akár tavasszal is. Viszont senki nem merete ezt nekünk megfinanszírozni, hiszen a színházaknak fizetniük kel-

lett a fizetéseket, a rezsi költségeket. Amik nem magán-színházak, azoknak erre megvolt az önkormányzati vagy állami támogatásuk. Viszont elmaradtak azok a jegybevételek, amiből a mi munkáinkat – tervezett karbantartások, javítások, felújítások – fizették volna ki. Azt gondolom azonban ezeknek a munkáknak a nagy része idén nyárra már mindenképpen halaszthatatlanná válik.

– Milyen más megrendelésekre számítanak mostanában?

– Várhatóan folytatódnak majd a nagyobb beruházások, várjuk például, hogy megjelenjen a veszprémi színház pályázata, melynek az egyes üteme, ami egy külső épületrészre kiírt pályázat, már folyamatban van. Még tavaly decemberben leszerződöttünk az a debreceni Latinovits Színházra, ott január végén leadtuk a jóváhagyási terveket, most már jól állunk a kiviteli tervekkel és sok berendezés már gyártás alatt van.

Általánosságban pedig az a véleményem, hogyha komolyan gondolják a vezetőink, hogy a gazdaságnak működnie kell, akkor nem csökkenhetnek a beruházások, s erre jó példa, hogy nem állt le a Liget projekt, vagy az Atlétikai stadion is a tervezettek szerint elindult.

– Önök fizikailag is meg kell, hogy jelenjenek a munkák elvégzéséhez a színházakban, nem rejt ez veszélyt magában?

– De sajnos igen, és azért amint értesülünk arról, hogy egyik-másik helyen megbetegedés volt, mi is azonnal teszteljük magunkat, a dolgozóinkat. A közel száz ellenőrzésből, két pozitív eredményünk is volt, de az intézkedéseinkkel szerencsére

eddig a cégen belül sikerült elkerülni a fertőzéshullámot.

– A dolgozóik közül hányan vannak napi kapcsolatban a színházakkal, mennyire vált be önök-nél a home office, mint lehetőség?

– Huszonhárman dolgozunk a cégben, ezek nagy részének kint kell lennie a vállalt területeken. Például az Operaház projektvezetőjének akár napi szinten ott kell lennie a munkavégzésnél, így ha ott a házon belül találunk fertőzöttet, akkor egy-

ből felmerül, ő találkozhatott-e az illetővel, vagy akár közvetett úton elkaphatta-e a fertőzést? Ezek mindennapos veszélyforrások, de tudjuk kezelni őket.

A home office-t tavaly próbáltuk ki, két hétig tartott, de annyira nehézkesen ment, hogy a kollégák kérték, inkább álljunk vissza a hagyományos munkavégzésre. Ha például el kell ugranunk egy munkához, akkor innen bentről az irodából ez sokkal egyszerűbb, mint otthonról, de az is nyilvánvaló, hogy a fizikai munkát végző szerelőink sem dolgozhatnak otthonról.

Ahol viszont bevált, az a tervezési részlegünk, ők így dolgoznak. Neten beküldik a munkákat, illetve egymással is így tartják a kapcsolatot és velünk is.

– Akkor, aki nem home office-ban van, annak az élete miben változott meg?

– Főleg abban, hogy ahol lehet, a kapcsolatot online intézzük, ezért csak nagyon ritkán fordul elő, hogy nálunk személyesen jelenik meg valaki.

Külföldre pedig csak valóban műszaki vészhelyzet esetén megyünk ki. Például úgy voltak a kollégáink ilyen ügyben – Romániában – hogy a lehető legminimálisabba szorították le a fertőzésveszélyt. Hajnalban indultak, s nagyon korán meg is érkeztek az üres színházba, ahol csak egy ember volt, aki beengedte őket. Néhány óra alatt végeztek is a munkával – úgy, hogy közben senkivel nem találkoztak – összepakoltak és délután már indultak is haza. Az éjszakát már a saját ágyukban töltötték, ezt kívánta meg tőlük a biztonság, ami napjainkban mindennél fontosabb.

Sok vállalkozás úgy próbálja túlélni a nehéz időszakot, hogy leépít, embereket bocsát el. Nálunk ez fel sem merült, hiszen olyan kollégáim vannak, akikkel érdemes és jó együtt dolgozni, olyan tudással rendelkeznek, amit valószínűleg nagyon nehezen tudnánk pótolni, ha úgy fordulna a helyzet. Emellett természetesen van emberi oldala is a hozzáállásunknak, minden tekintetben egy csapat vagyunk, én mindig hosszú távban gondolkodom – nem csak a jóban, hanem – a nehéz időkben is ki kell tartanunk egymás mellett.

Ez az időszak vállalkozásunk számára azonban nemcsak a járványról, hanem az előremenekülésünkről is szól. Belevágtunk abba a régóta esedékes nagy projektbe, hogy saját, önálló, számunkra mindenben megfelelő csarnokunk legyen.

– Hogyan haladnak ennek a munkálatai?

– Én olyan vagyok, hogyha bekezdek valamibe azt nyomom, ahogy tudom, mivel szeretek minél hamarabb túlesni rajta. Ezért az a cél, hogy idén év végén már az új helyre – Vereseyházán vettünk egy 2500 négyzetméteres telket, egy kifejezetten ipari környezetben – be tudjunk költözni.

A beépített területet közel 1000 négyzetméterre tervezzük, itt minden helyet fog kapni, a csarnokon kívül az irodák, raktárak, kiszolgáló helyiségek is. Minden tevékenységünket itt fogjuk összevonni, de emellett azért megtartjuk a pesti irodánkat is, hiszen a személyes találkozásokat továbbra is kényelmesen, elérhetően szeretnénk biztosítani minden partnerünknek.

– Ez a mostani új beruházás meddig tudja majd kiszolgálni az igényeket?

– Nagyon remélem, hogy hosszú időre sikerül megoldani azokat a gondokat – ez elsősorban a helyhiányból fakadt – amik sokszor nehézzé tették az életünket.

Régi álmunk teljesül egy saját, és megfelelő méretű csarnok megvalósulásával. Mi anno egy 300 négyzetméteres helyen kezdtük, aztán olyan nyolc éve váltottunk, egy 450 négyzetméteres helyre, ami mellé még béreltünk két raktárt, de mára ez is kicsinek bizonyult. A mostani hely ennek a duplája lesz, de a telek azt is lehetővé teszi, hogy a vasanyagoknak hideg raktárt hozunk létre, vagy hogy legyen – ez helyhiány miatt eddig nem valósult meg – végre egy festőkabinunk. Ami szintén nagyon fontos, ez már nem bérlemény, hanem saját tulajdon, ami szintén nagyon fontos több szempontból is.

A csarnok kivitelezését külső cég végzi, olyan vállalkozóra bíztuk a dolgot, aki nagyon otthonosan mozog az ilyen jellegű építmények területén. Jelen pillanatban a vázszerkezet befejezése folyik, erre jön rá a panelburkolat, majd belülről egy húszcentis csiszolt beton, ami a járólételetünk lesz. Ezt követik majd a belső szakipari munkák – fűtés-, víz-, gáz-, villany-szerelés – terveink szerint ezek az összes megvalósulnak. Október közepén szeretnénk megkezdeni a hely belakását, januártól pedig teljes lendülettel tudnánk dolgozni az új helyünkön.

– A megrendelőket, a színházakat – amellett, hogy nyilván örülnek a cég sikerének – elsősorban az érdekelheti, ez a változás nekik milyen előnyöket fog tudni nyújtani?

– Kétszer akkora helyünk, lényegesen nagyobb belmagasságunk lesz, mint eddig volt. Mivel mi a rendelt műszaki építményt mindig a saját helyünkön is, kiszállítást megelőzően összerakjuk, kipróbáljuk, erre itt mostantól kezdve nagyobb hely, kedvezőbb lehetőségek állnak rendelkezésre. Egy nagy forgószínpad néhány héten belül való felszerelése a színházban, csak úgy tud jól működni, ha előtte „hazai pályán” már összerakjuk, összepróbáljuk. Ekkor kiderül, ha a tervezésnél vagy a legyártásnál bármilyen apró hiba is történt, ezt itt tudjuk korrigálni. Amikor pedig minden a helyén van, akkor úgy szedjük szét, hogy még a legkisebb csavart is beszámozzuk, mindennek tudjuk, hogy hol lesz a helye, amikor már a színházban sor kerül majd a beépítésre. De arra is lesz mód, hogy a megrendelőink is személyesen ott legyenek ezeken a próbáuzemeken. A munkánk még nagyobb hatékonysága nyilván a megrendelőink számára is fontos, nekünk pedig lehetővé teszi az esetleges további szakemberbővülést.

– Végül pár szót egy évenkénti rangos szakmai rendezvényről, a Teátrumi Díjról, aminek rendszeres támogatói, 2020-ban hogyan zajlott a díj átadása?

– A színházi háttér munkások – mint a szakmánk elsődleges munkakapcsolatai a színházakban – nagyon közel állnak hozzánk, így természetesen mindig örömmel vagyunk ott a díj támogatói között. Idén ezt a díjat, csak virtuálisan tudtuk átnyújtani, de ha majd elmúltak ezek a nehéz időszakok, biztos meglesznek azok az ünnepélyes keretek, amik méltó háttérrel nyújtanak majd a díjátadóknak.

De nemcsak a Teátrumi Díj kerül évente kiosztásra, hanem a díjátadóhoz kötődve a Szövetségünk által adományozott Proscenium-emlékgyűrű és a Tolnay Pál életműdíj is. A gyűrűt idén Kis István kapta meg, viszont a Tolnay díj odaítélése nem történt meg, ezt a kitüntetést még talonba tartjuk.

Tölgyesi Tibor

Lehetetlen érezni a finom sóhajlásokat

Hogyan alakítja át a résztvevőt az online-osítás? címmel rendeztek kerekasztal-beszélgetést az I. Csokonai Színházpedagógiai és színházi nevelési konferencián Hajós Zsuzsa, a Kerekasztal Színház munkatársa, Jászay Tamás színikritikus, a Revizor kritikai portál főszerkesztője, Romankovics Edit szabadúszó színházi nevelési szakember, Takács Gábor színészdrámatanár, a KÁVA Kulturális Műhely művészeti vezetője és Végvári Viktória színházpedagógus részvételével.

Cziboly Ádám, a beszélgetés moderátora elsőként arra volt kíváncsi, hogy milyen kontextusban, hogyan reagáltak nemzetközi és hazai szinten a színházak az elmúlt egy évre. Jászay Tamás a jelen, múlt, jövő tengelyen tipologizálta a tavaly március óta tartó időszak színházi történéseit, mely során első lépésként sorra megnyitottak a színházi archívumok, és a színházak többsége ingyen közzétette előadásai felvételeit. A jelenben óhatatlanul születtek olyan darabok, előadások, amelyek reflektálnak a világra, amelyben élünk. Itthon is megjelent új műfajként a karanténszínház, a karanténdráma, amelyek az elszigeteltségről, izolációról, depresszióról szólnak. Jászay két példát hozott: Jelenetek egy háztartásból (TRIP Hajó), Háy János: Szavalóverseny (Katona József Színház, K:ortárs című sorozat utolsó három epizódja). A jövőt illetően Jászay szerint többen próbálkoznak azzal, hogy online platformokra előadások szülessenek: köztük akad olyan, amelyik eleve ZOOMra készült, vagy létező előadásokat tettek a ZOOMmal kompatibilissé. A kritikus kételyét fejezte ki a forma működőképességével kapcsolatban, ugyanakkor üdvözölte, hogy elindult az erről való gondolkodás (a Színház.NET sorozata).

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői ezután tértek ki arra, hogy milyen válaszok születtek a járványhelyzetre a színházi nevelés területén. Hajós Zsuzsa elsőként a szinte mindenkit érintő anyagi és technikai hiányosságokról számolt be, és arról is, mennyi fejlődést okozott számukra, hogy milyen formai megoldásokkal tudnák adaptálni az online térbe a Kék sziget című színházi nevelési előadásukat. Végül készítették egy filmet a színházi előadásból, megváltoztatták a dramaturgiát, újra írták a szöveget, de komoly kihívásnak bizonyult egy egész csoportos improvizáció online megoldása is. Romankovics Edit a Sajátszínház Éljen soká Regina! című projektje kapcsán tért ki egyrészt arra, hogy mennyire bonyodalmas volt a szereplők, a hátrányos helyzetű roma asszonyok technikai eszközökkel való ellátása, másrészt arról az online térben való megjelenést segítő ötletükről, hogy Szilágyi Zsófia filmes szakembert kérték fel, hogy a ZOOMos alkalmakból kisfilmet vágjon össze. Nagy örömmel könyvelte el, hogy a csoport valamennyi tagját megtartva, magukat online karanténszínháznak nevezve április 16-án lesz a bemutatkozásuk.

Végvári Viktória a Mozgató Duplaóra című programjuk kapcsán mesélt arról, hogy számukra is a filmes felvételek használata bizonyult hasznosnak, Shakespeare Vihar című színdarabjához készített foglalkozásokban pedig, ami eredetileg egy szabadulószoza, további rejtvényeket, feladatokat rendeltek, sőt, az eredetileg két drámapedagógus ötre bővülve még a kulisszák mögé is elvitte/elviszi a ZOOM-foglalkozás résztvevőit.

Takács Gáborék szerkezeti és dramaturgiai átalakítással a Játszóter című foglalkozásukat ültették át az online térbe laptop és mobiltelefon használatával. Először abban a verzióban, hogy ők a színházban, a diákok az iskolában voltak, majd abban is, hogy mindenki az otthonában tartózkodik. Takács a formai változtatás elképesztő technikai kiszolgáltatottságát is hangsúlyozta.

A beszélgetés második részében felvetődött, hogy az eddigiektől teljesen eltérő kompetenciákat igényel az online térbe költözés a színészekről, drámatanárokról és foglalkozásvezetőktől, és izgalmas téma volt az is,

hogy vajon a karanténban létező ötletek, megoldások és formák tovább élnek-e majd a járvány elmúltával is. Az első témafelvetésre reflektálva Takács Gábor megkérdőjelezte, hogy új kompetenciákról lenne szó, szerinte inkább valamiféle finomhangolást igényel a színházi emberektől az új helyzet, hogy kamerával játszanak, vagyis a filmnyelvbe lépnek át. Arról számolt be, hogy filmes tapasztalatok nélkül a színészi játék számukra ismeretlen területére tévedtek, vagyis arra törekedtek, hogy ne játsszák túl a szerepüket. A megváltozott kompetenciák kapcsán Hajós Zsuzsa vetett fel egy nagyon érdekes problémát, azt, hogy amíg élően a színész drámatanárok többsége viszonylag könnyen meg tudja ítélni, hogy a résztvevő diákok valamelyike épp milyen állapotban van, miért hallgat stb., addig ZOOMon ez képtelenség.

Ehhez kapcsolódott Romankovics Edit elgondolkodtató megjegyzése a közösségi élmény eltűnéséről, hisz valóban lényegi kérdés, hogy miként vagy lehet-e egyáltalán közösségi élményt létrehozni a ZOOMon, miközben a szín-

ház és dráma minden formája érkező élmény, amiben a verbalitáson és az intellektuson túl az ember teljes valójában részt vesz. Ez utóbbi tűnt el Romankovics szerint, hisz az online térben a verbalitás és a nyelvi kompetenciák kerülnek előtérbe mind a drámatanár, mind a résztvevők részéről. A szakember szerint manapság az a nehéz feladat, hogy ne pusztán ezekre a készségekre építsen egy

előadás. Romankovics úgy gondolja, hogy a finom sóhajlásokat, pillantásokat, rezdüléseket lehetetlen érezni az online térben, holott ezek fontos részei az élő részvételi előadásoknak, hisz ha nincs is direkt interakció a nézőtér és a színpad között, akkor is működik egyfajta folyamatos kölcsönhatás.

A pedagógusok sokszor emlegetett kifogása is felmerült, miszerint mennyire nehéz arctalan fekete négyzeteknek beszélni az online platformokon, hogy a türelem is egy új kompetencia, amit sokszor a technikai nehézségek, máskor a résztvevők nehezebb aktivizálása, bevonása okoz.

Ez utóbbi problémakör kapcsán egyetértettek abban, hogy talán akkor könnyebb bevonni egy online foglalkozásba a diákokat, ha személyes történetekkel nyilvánulhatnak meg, valamit magukról mondhatnak el, akár ha közösen alkothatnak, vagy ha olyan online szolgáltatásokat vonnak be az alkotók a foglalkozásokba, amelyek a résztvevők által gyakran használtak. Érdekes jelenség, hogy az online-ban sokkal inkább felerősödik a témaválasztás dilemmája is, mivel nagyon hamar kiderül, hogy van-e az adott témafelvetésnek tétje a résztvevők számára.

A kerekasztal-beszélgetés zárótémájával kapcsolatban, vagyis, hogy megmaradnak-e az online előadások a járvány elmúltával is, eltérő válaszokat kaptak a konferencia hallgatói. A kategorikus nem mellett érvelők azt hangsúlyozták, hogy a színház lényege a személyes jelenlét, épp ezért az online megoldások sosem működhetnek az offline hatékonyságával, míg a megengedőbb elképzelések szerint sok olyan készség, gyakorlat, ötlet és eszköz került elő az elmúlt egy évben, amelyek párhuzamosan működhetnek a korábban használtakkal. Az online megjelenés, vagy akár a színházi vizuális teamek megtartása melletti érvek között felmerült az is, hogy segítségükkel olyan közösségek is megszólíthatóak, amelyekhez a színház korábban soha nem jutott el. Záróakkordként hangzott el az a manapság többször hangoztatott prognózis is, miszerint a most bevezetett ötletek és készségek megtartásával a színházi szcénának is fel kell készülnie a vírusok, egyéb kórokozók által előidézett újabb világszintű járványokra.

Online térben

A Csokonai Színház online mutatta be a Ha álom az élet című előadását januárban.

Valcz Péter rendezésében, zenés ifjúsági előadás formájában a Csokonai Színház színre vitte Arany János klasszikusát. A Hallban, szűk szakmai közönség előtt bemutatott előadásról filmfelvétel készült, azzal a céllal, hogy a Hajdú-Bihar megyei általános iskolák hatodik osztályos tanulóihoz a pandémia idején is eljuthasson az előadás. A filmfelvételt Ká Zoltán rendezte, az előadás főbb szerepeiben Varga Klárit, Lehocz Zsuzsát, Kránicz Richárdot, Pálóczi Bencét és Takács Dánielt láthatják. A felvételen sztárvendégként Dombi Tibor válogatott labdarúgó is részt vett, aki Lajos királyt alakítja.

Folytatódik a Köszönjük, Magyarország! program

A művészeket támogató Köszönjük, Magyarország! program folytatását jelentette be Fekete Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának (Emmi) kultúráért felelős államtitkára a színházi világnap alkalmából.

A Köszönjük, Magyarország! program második üteme célkitűzésében és szellemiségében változatlan: segítő kezet nyújt a munkalehetőség és jövedelem nélkül maradt előadóművészek és ezzel együtt a művészeti élményeket, programokat kényszerűen nélkülöző közösségeknek.

A művészeti élet dolgozói a pandémia időszaka alatt is kivették részüket "a lakosság lelki egyensúlyának karbantartásából", de sok független művész veszítette el a munkáját az elmúlt időszakban - mondta el Fekete Péter az MTI-nek.

Hangsúlyozta: azért indították a programot egy éve 1 milliárd forint keretösszeggel, hogy a nehéz helyzetbe került művészeket ne segítsék, hanem későbbi fellépésekkel segítsék.

Hozzátette: a program első része sikeres volt, a tavaly nyári időszakban olyan kistélelőhelyekre is minő-

ségi kulturális produkciók juthattak el, amilyenre korábban nem volt példa. Az embereknek lakóhelytől függetlenül igényük van a kultúrára, a korlátozások feloldása után pedig országsszerte lehetőség lesz arra, hogy a kisebb települések kultúrházai, könyvtárai, szabadtéri színpadai értékes produkcióknak adjanak helyet.

Fekete Péter kiemelte: a Köszönjük, Magyarország! program folytatásában 500 ezer forintba emelik azt az összeget, amelyet a munka nélkül maradt művészek igényelhetnek. Ezért cserébe az érintetteknek vállalniuk kell, hogy amint lehetséges, 6-10 al-

kalommal fellépnek országsszerte. "Ha valakik képesek az élet újraindításában segíteni, akkor azok a kulturális szféra dolgozói" – hangsúlyozta az államtitkár.

A Köszönjük, Magyarország! program második ütemét a Déryné Művészeti Nonprofit Kft. bonyolítja le.

A program első szakaszában 2800 független előadóművész nyert 1700 különböző egyéni és csoportos előadás megvalósítására támogatást. Az 1600 regisztrált helyszínen eddig 4500 program valósult meg mintegy 1 millió néző részvételével.

MTI

Családi darabokat tervez a Szöcs Géza Magyar Történelmi Színház

Családi darabok bemutatását tervezi a nyártól őszig tartó időszakban a Szöcs Géza Magyar Történelmi Színház - közölték a szervezők az MTI-vel.

A Simonpuszta Nemzeti Lovas és Hagyományörző Egyesület, Laklóth Aladár színművész, Moravetz Levente színművész, rendező, író és Sasvári Sándor színművész, énekes 2020-ban alapította a Szöcs Géza Magyar Történelmi Színházat, amelynek legfőbb célja, hogy megismeresse Magyarország történelmét és ápolja a hagyományokat - olvasható a szervezők MTI-hez hétfőn eljuttatott közleményében.

Mint írják, fontosnak tartják, hogy kapcsolatot tartsanak a közön-

séggel, ezért Facebook-oldalukon és YouTube-csatornájukon online tartalmakkal jelennek meg.

A tervezett programok sora június 6-án a Csodaszarvas című produkció bemutatásával indul, amely a honfoglalás előtti időkbe kalauzolja el a nézőt. Családi lovas musicalt terveznek; lovas játékok, fegyverforgatás, ruhaviselet, és a mindennapi élet szokásai elevenednek fel, autentikus zenével, mai hangszerezéssel.

Június 19-én a Nyárindító Gyermekfesztivál Jótékonyági Rendezvényt szervezik meg. A programot színesíti a Padlás című bemutatójuk a Magyarrock Dal-színház Színházi Egyesület közreműködésével.

Július 3-án a Sárkányszív című családi-történelmi musicalt adják elő. Július 18-án rendezik meg a III. Érdi Vágtát, zenés gálaműsorral Dolhai Attila előadásában. Július 24-én a Hunyadi című előadás látható, augusztus 7-én a Szeretve mind a vérpadig című darabot mutatják be. Augusztus 21-én Szent István Napot tartanak a Szöcs Géza Nemzeti Lovaskultúra Központban.

A további programok között van a Zrínyi 1566 című színházi előadás, a II. Nemzeti Rendvédelmi és Lovas Hagyományörző Nap és a Liberté című színházi előadás. Részletes információ a programokról a <http://www.simonpuszta.hu/> címen érhető el.

MTI

Színház járvány idején címmel jelent meg a Nemzeti Magazin online kiadása

Színház járvány idején címmel jelent meg a Nemzeti Magazin tematikus online kiadása, amely több mint egy év tapasztalatait gyűjti össze: kitekint a német, az amerikai, a svéd és a román színházi világra, megszólaltatja több városi és vidéki színház igazgatóját és érdekképviseleti szervezete vezetőit.

A Nemzeti Színház lapjának legfrissebb száma azt a kérdést járja körül, hogy milyen szakmai és művészi, közösségi és egyéni stratégiák alakították a színházak életét - olvasható a Nemzeti Színház MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint kiemelik, 2020. március 16. óta egyetlen olyan nap sem volt Magyarországon, amikor az előadóművészet valamilyen hatósági korlátozás nélkül gyakorolható lett volna. Volt teljes leállás (a lap készítésekor is), fertőzés miatt időszakos leállás, előadás korlátozott számú nézőközönségnek, online próba és maszkban történő próba. A tavaly nyári (korlátozott) nyitástól játszhattak a színházak november elejéig, de azóta nincsenek előadások. Az idén márciusban elrendelt szigorításokig a legtöbb színházban bemutatófelhalmozás zajlott a remélt újraindítás idejére - fogalmaznak a közleményben.

Mint írják, a Nemzeti Magazin új számában több mint egy év tapasztalatait gyűjtötték össze. Kitekintenek a német, az amerikai, a svéd és a román színházi világra, hogy bemutassák, hogyan kezelték a válságot a magyarországitól eltérő és a hozzá hasonló színházi struktúrájú országok. Megkérdezték fővárosi és vidéki színházigazgatókat, érdekképviseleti szervezeteket, hogy milyen szakmai és művészi, közösségi és egyéni stratégiák alakították a színházak életét. A kiadványban Rudolf Péter, Máté Gábor, Vidnyánszky Attila, Vándorfi László, Hegedűs D. Géza, valamint a Független Előadóművészeti Szövetség (FESZ) és a Színházi Dolgozók Szakszervezete (SziDoSz) válaszait olvashatják az érdeklődők.

Az online kiadványban összegyűjtötték az elérhető támogatásokat: az állami, az érdekvédelmi és a civil segítő pályázatokat és kezdeményezéseket.

Mint írják, visszatekintenek az 1918-as évre is, amikor a spanyolnátha miatt szintén bezártak a színházak - és közben összeomlott a történelmi Magyarország.

A Nemzeti Magazin aktuális száma a <https://nemzetiszinhas.hu/magazin/folyoirat/nm/VIII/4> címen érhető el.

MTI

Újabb színdarab próbafolyamata indult el a Zenthében

„A felvonás elején a szoba már derül, de igazán napszféra csak akkor lesz, amikor a tanítónő bejön. Mint ha ajtót nyitván, vele együtt özőlnék be a nap.”

Bródy Sándor egyik legismertebb művét, a Tanítónőt viszi színre a salgótarjáni Zenthe Ferenc Színház, amelynek olvasópróbáját hétfőn tartották. A sokoldalú szerző korának egyik legizgalmasabb íróegyénisége volt. Újtott és véleményt formált, miközben játszott az irodalmi nyelvel. A magyar irodalomban korábban nem ábrázolt konfliktusokat je-

lenített meg, és újszerűnk számított a nagyvárosi élet ábrázolása is.

Tóth Flóra elvégezte Pesten a tanítóképzőt, és most első munkahelyére, egy bácskai faluba érkezik. Tele van izgalommal, tettvágygal: végre tanítani fog! Igaz, hogy csak egy kis összevont, falusi lányosztályt, de így is nagyszerű! „Én az életre akarom nevelni a gyermekeket, erre a szép életre!” Alig várja, hogy befogadja a kedves kis falu. Öt hónap múlva megtiporva, szétszaggatva, agyon alázva menekül innen. És az egész szörnyű faluval együtt maga

mögött hagyja élete nagy szerelmét is.

Bródy Sándor száz éve írt „falusi életképe” ma is minden elemében ismerős - a korrupció, a zaklatás, az álszent gög, irigység, unalom - minden olyan, mint ma, de még a boldog békeidők finomabb árnyalataival.

Bródy színművét Kis Domonkos Márk, Jászai Mari díjas színész, rendező állítja színpadra. Dramaturg Deés Enikő, a látványért pedig -mint, ahogy azt már megszokhatuk- Pallós Nelli felel.

A tanítónő szerepében Hege Veronika, további szerepekben: Hajdu Tibor, Rácz János, Vándor Éva, Máté Krisztián, Móczár Bence, Bocskai Virág, Baksa Imre, Albert Péter, Házi Anita, Erdélyi Gábor, Farkas Zoltán, Kecskés Alexis, Kántor Zoltán.

A bemutatót a teátrum májusra tervezte, de a jelenlegi helyzetre való tekintettel a valós dátum még várat magára.

„Sikerült előnyt kovácsolnunk ebből a nehéz helyzetből”

Gemza Melindával, a Csokonai Ifjúsági Program vezetőjével az I. Csokonai színházpedagógiai és színházi nevelési konferenciáról beszélgettünk

– *Éppen egy éve, hogy elkezdődtek az első lezárások a pandémia miatt, a színházi szakma, közönségétől megfosztva, négy fal közé és monitor elé kényszerült. Az elmúlt egy év tapasztalatai már elég bőségesek és sokoldalúak voltak ahhoz, hogy konferenciát rendezetek a színházi nevelési szakma online-sításáról?*

de a járvány felülírta ezt a helyzetet. Már az első lezáráskor láttuk, hogy a konferencia ilyen formában nem lesz megvalósítható, így elkezdünk azon gondolkodni, mi legyen helyette, ami szakmailag hasznos a jelenlegi helyzetben. A tapasztalat az, hogy az egész színházi nevelési szakma gyorsan reagált a járványra és sok új program született, élő előadások

a szakma neves képviselőivel beszélgettünk arról, hogyan változtatta meg a színházi nevelést a pandémiás helyzet.

– *Milyen új, kifejezetten online megoldások születtek a szakmán belül a közönség elérésére?*

– Filmként megtekinthető előadások és ehhez kapcsolódó Zoom-on szervezett közös beszélgetések, előkészítő játékok és feldolgozás. Több olyan online előadás is született, amely a Zoom lehetőségeit teljes mértékben kihasználta, mint a győri Rév Színház CTRL című előadása, ahol a résztvevők közös chatben alakították a történet menetét, vagy a Közeljövő Színházi Nevelési Csoport médiatudatossági workshopja, ahol a Zoom táblájára írva, rajzolva osztották meg a gondolataikat a program résztvevői.

– *Milyen konklúzióval zárult a konferencia?*

– Sok visszajelzést kaptunk azzal kapcsolatban, hogy termékeny volt számunkra a közös szakmai beszélgetés, az új, kísérletező online térbe tervezett programok megismerése és az erről való reflexió. Felvetődött a kérdés, hogy vajon ezek a programok megmaradnak-e a későbbiekben is az eszköztárunkban, s arra jutottunk, hogy a későbbiekben is lehet létjogosultságuk, bár abban mindenki egyetértett, hogy a színházi nevelés egy olyan műfaj, ahol a személyes interakcióknak kiemelt jelentősége van. A Budapest Bábszínház például arról számolt be örömmel, hogy sok olyan osztályhoz is eljutott az előadásuk, akik a színházba sosem jutottak volna el hozzájuk Budapestre. Sikerült előnyt kovácsolni a nehéz helyzetből.

– *Milyen hátrányokról számoltak be a résztvevők az élő közönségkapcsolathoz képest?*

– A személyesség, a személyes kapcsolat elvesztése egyértelműen a legnagyobb nehézség. Az élő színházi nevelési programok során is a személyes találkozásokkor idő kell, hogy a közönség soraiban ülő fiatalok megnyíljanak. Ez az idő sokkal hosszabb a Zoom-on, nehéz elérni egyáltalán azt is, hogy bekapcsolják a kamerát, középiskolás korosztályban különösen. Emellett sajnos sok olyan drámás eszköz van, ami nem működik online, például a közös jelenetalkotás. De nagyon sok pozitív, megerősítő üzenetet kaptunk, hogy jó volt látni, hogy ki mit csinál. A színházi nevelési előadások résztvevői mindig egy közösség tagjai, a programokra általában csak néhány megfigyelőt szoktak beengedni az alkotók. Most azonban megfigyelőként lehetőség volt arra, hogy sokkal többen megnézzenek egy-egy programot, s ez nagyon hasznosnak bizonyult szakmailag. Jó volt beszélgetni arról, hogy ki-ké az elmúlt egy évben hogyan próbált túlélni a saját színházában, jó volt látni, hogy ugyanazok a problémáink és hogy születtek rájuk megoldások, és hogy közösen tudtunk gondolkodni azon, mit lehetne még. A szakmán kívül, nagyon örültünk, hogy a konferencia résztvevői között sok pedagógus és egyetemi hallgató volt jelen, a Pesti Magyar Színiakadémia színész diákjai, és drámainstruktor hallgatók. Ez is megerősített minket abban, hogy a terület él és virágzik, és az online tér megengedte, hogy bárholnan a világból becsatlakozzunk a beszélgetésekbe.

– *A konferencia nemzetközisége miben nyilvánult meg?*

– Ahogyan már említettem, a konferencia az Interreg V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program keretein belül megvalósuló, a „Román-magyar határon átnyúló képzési központ és értéktár a kulturális és történelmi örökség számára” (ROHU-446) elnevezésű projekt keretén belül valósult meg, emiatt kiemelten fontos volt számunkra, hogy romániai szakemberek is jelen legyenek. A bukaresti Replika Központ bemutatkozása egész estés program keretében zajlott, ahol a bemutatkozó film megtekintése mellett lehetőség volt a közvetlen beszélgetésre is. A bukaresti csapat hat éve létezik és román nyelven ők kezdtek el először színházi neveléssel foglalkozni.

A másik bemutatott nemzetközi program a birmingham-i Big Brum Theater által létrehozott – a pandémiára reagáló – Socially Distant volt, melyet pedagógusok számára tettek elérhetővé. A konferencia résztvevői egy workshop keretében maguk is megtapasztalhatták a program egy kis részletét, illetve lehetőségük volt beszélgetni a program létrehozóival.

Az online tér nagyban elősegítette a konferencia nemzetközivé tételét, hiszen itt nincsenek határok.

– *A Csokonai Ifjúsági Program milyen online megoldással állt elő a járványhelyzet idején?*

– A konferencia megszervezésén és lebonyolításán túl a Toldi című zenés ifjúsági előadásunkhoz, amiről felvétel, előadásfilm is készült, dolgoztunk ki egy programot a pedagógusoknak. Az előadásfilmet eljuttattuk az összes Hajdú-Bihar megyei általános iskolának, a pedagógusok pedig reményeink szerint hasznosan tudták alkalmazni a tanári segédletet az előadás feldolgozásához.

– A konferencia ötlete régóta a levegőben volt már, hiszen az Interreg V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program keretében lehetőséget kaptunk a megvalósítására. Akkor még természetesen élő konferenciát terveztünk, és megvolt az elképzelésünk a fő témáról, amit majd körüljárunk,

adaptálásából vagy tudatosan online platformra tervezve. Úgy láttuk, hogy ezt érdemes bemutatni, érdemes erre reflektálni. A konferencia előtti másfél hónapban sok online színházi nevelési előadást és programot tekintettünk meg. Ezekből az élményekből született az ötlet, hogy két kerekasztal-beszélgetés keretében

Júniusban nyithat a Margitszigeti Színház

Júniusban nyithat a Margitszigeti Színház: a tervek szerint az idei szezon a nemzeti összetartozás napi emlékesttel kezdődik június 3-án.

A Margitszigeti Színház közleménye szerint a fellépő produkciókkal, művészekkel közösen úgy döntöttek, hogy az eredeti májusi nyitás dátumát áteszik június elejére, a májusi produkcióknak pedig új időpontot biztosítanak.

Mint hangsúlyozzák, a nyári színház szabadtéri és ültetett nézőterének köszönhetően az egyik legbiztonságosabb közösségi helyszínnek számít. A

színház vezetése felkészült arra, hogy megfeleljen a biztonságos működés feltételeinek.

Az idei szezon - ha a rendeletek engedik - június 3-án a Magyar hősök, csaták és szerelmek című emlékesttel kezdődik a Nemzeti Táncszínház előadásában, Keresztes Ildikó, Varga Miklós és Vadkerti Imre fellépésével.

Az elsőszemre tervezett könnyűzenei koncerteket új időpontokban rendezik meg. Lotfi Begi többek között Rúzsa Magdi, Radics Gigi, László Viki, Császár Előd, Nika és Kollányi Zsuzsi társaságában lép fel szeptember 15-én. A Zagar 20 szeptember

17-én lesz, a Budapest Klezmer Band 30 éves jubileumát pedig július 1-jén ünnepelheti a Margitszigeten a közönség. Tóth Vera és a Budapest Jazz Orchestra koncertjét szeptember 4-én tartják Tóth Gabival és meglepetésvendégekkel. Június 29-én Demjén-koncert lesz, Szikora Róbert és az R-Go pedig szeptember 12-én lép fel a Margitszigeten.

A klasszikus zenei kínálatban az opera, a balett és az évfordulós szerzők, Verdi és Mozart kiemelt figyelemre számíthatnak. Calixto Beito rendezése, Bizet Carmen című operája a Magyar Állami Operaház

közreműködésével látható, augusztus 20-án az ünnep alkalmából pedig a Bánk bánt tűzik műsorra. A programban szerepel Hervé Koubi koreográfus Odüsszeia-bemutatója és Szergej Polunyin balettművész Rasputyin-előadása is.

A musicalek közül műsorra tűzik a Puskás, a Hegedűs a háztetőn, a Kabaré, a Mozart! és a Nikola Tesla című darabot. A margitszigeti nyári színházban debütál A Csókkirály látványkoncert Radics Gigi, Zsésda, Szulák Andrea, Vastag Csaba, Király Viktor, Csonka András és Heincz Gábor Biga közreműködésével. A

dalszerző-zenész Fenyő Miklós immár 24. alkalommal, Napfény jön a vihar után mottójú összeállításával érkezik a szigetre. Újra lesz Geszti Péter-koncert, először lép a Margitsziget közönsége elé Dés László A Pál utcai fiúkkal a Vigaszínházból, és szintén visszatérőként hallható Stanley Jordan dzsesszgitáros játéka, de Caramel évadzáró koncertje is helyet kapott a kínálatban.

A színház részletes programja a <https://margitszigetiszinhas.hu/> oldalon érhető el.

MTI

Létezésünk fundamentuma - Túl az álmokon

Tévészíni készült a Peer Gynt soproni előadásából

Tévészíni készült a Peer Gynt című drámai költeményből a Soproni Petőfi Színházban. A kilenc kamerával, modern, filmes technikával készülő felvétel rendezője Pataki András. A címszereplő Gál Tamás, Solvejg Molnár Anikó, Aase Horváth Zsuzsa, Gomböntőként pedig Eperjes Károly látható.

A leghűségesebb város teátrumának és a Csavar Színháznak az előadása nagy utat járt be a 2019-es őszi bemutató óta. Játsszák Dunaszerdahelyen, Komáromban. Részt vett a Magyar Színházak XXXII. Kisvárdai Fesztiválján. Mindemellett meghívásokat kapott Pozsonyba, a Szlovák Nemzeti Színházba és bérletes előadásoként a Felvidékre, a Jókai Színházba. A járványhelyzettől függően tűzik műsorra majd ezeken a helyeken.

A Henrik Ibsen műve alapján készült Peer Gynt című drámai költemény a Soproni Petőfi Színház és a csallóközi Csavar Színház közös produkciója. A darab premierje 2019. november végén volt. A leghűségesebb város teátrumának közönsége értékelte az összművészeti produk-

ciót, amelyről Balogh Tibor kritikus azt írta: "Számomra a Pataki András vezette Soproni Petőfi Színház eddigi teljesítménycsúcsa ez. A darab szereplői közül a kisvárdai fesztiválon az Aase anyót megformáló Horváth Zsuzsa a legjobb női mellékszereplőnek járó elismerést kapta meg, a Papot alakító Boráros Imre pedig életműdíjat vehetett át.

A tévészíni felvételvezetője K. Kovács Ákos, aki fiatal filmes csapatával rögzíti a drámai költeményt Sopronban. Élőben zajló vágással, negyven csatornás hangfelvétellel, UHD 4K-s modern, magas szintű technikával dolgoznak. Így készül az utómunka is. Négy közeli, egy superközeli, kettő totál és két hátsó tartalék kamerával vették fel a darabot, amely előadászerűen került a színpadra.

Az MTVA-val történő együttműködésnek köszönhetően remélhetőleg rövidesen látható a nagyközönség számára is az alkotás.

A soproni teátrum nagyot és merészet vállalt, hogy műsorra tűzte Ibsennek ezt a cseppet sem könnyű alkotását. A mű kérdései az emberiség kulturális fundamentumaihoz

tartoznak, mégpedig korszakokon, időhatárokon túlnyúlóan. Az alkotók szerint Ibsennek ezt a munkáját ebből a szempontból nevezhetnénk akár kortárs darabnak is. Ennek szellemében, modern színházi formanyelven került színpadra a mű.

A Peer Gynt címszereplője a Jászai-díjas Gál Tamás. Aaseként Horváth Zsuzsa Jászai- és Aase-díjas színművész látható. A Gomböntőt Eperjes Károly Kossuth- és Jászai-díjas színművész játssza. Dove apóként a Jászai-díjas Kovács Frigyes lép színpadra. Solvejget Molnár Anikó alakítja. A Pap a Kossuth-díjas Boráros Imre.

A többi szerepben sok figurát életre keltve Ács Tamás, Savanyu Gergely, Kiss Szilvia, Papp Attila, Farkas Tamás, Marosszéki Tamás látható. A mozgás Rovó Péter munkája. A három táncos: Gara Lídia, Szalai Dóra, Alekszej Batrakov. A zene Varga Gábor nevéhez fűződik. A zenésztársak, Kónyai Flórián hegedűn, Sárközi Gábor nagybőgőn és Stöckert Ádám ütőhangszereken játszanak az előadásban. A díszlet- és jelmeztervező a Munkácsy-díjas Gyarmathy Ágnes, a zenei vezető Oberfrank Péter Liszt-díjas, érdemes művész. A dramaturg Katona Imre, a rendező a Jászai-díjas Pataki András.

Működnek a légtisztítók!

A forgatás alatti biztonsági intézkedéseket tovább növelte, hogy tavaly októberben beszerelt különleges, a műtőkben, zárt terekben használt, vírusok, baktériumok, penészgombák semlegesítésére készült légtisztító berendezések működnek a Soproni Petőfi Színház nézőterén, közönségforgalmi területén, ruhatarában, színpadán. Így várja a nézőket vissza a színház társulata, akik maguk, a közönség biztonságát őrizve már regisztráltak a védőoltásra, és mindenkit erre buzdítanak.

Tollforgató-maszkban

Bemutatkoznak a Szakírói kurzus hallgatói

A Petőfi Irodalmi Ügynökség Nonprofit Kft. (PIÜ) Szakírói kurzus címmel – a PIM Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézetének szakmai közreműködésével – 10 hónapos programot hirdetett, amelyre szeretettel várta a színház és a cirkusz világának megismerésére, annak bemutatására kedvet, elhivatottságot érző fiatalokat.

Both Gréta

Kezdetben gyermeki lelkesemet inkább a látvány és az élmény egésze varázsolta el, és azt, hogy hogyan viszonyultam a színházhoz, az első találkozás nagyban meghatározta. Tényleges cselekvővé tizenöt éves koromban váltam, akkor jelentkeztem a soproni színházba, ami abban az időben nagyon sokat változott, szigorúbb és komolyabb lett a rendszer, ezt én a korábbi években hiányoltam. Azok az évek, amiket többek között Komáromi Sándor tanítása alatt ott töltöttem, megváltoztatták és tágitották gondolkodásomat a színházról, és a saját helyemről a világban. Bármilyen történet is velem, valahol mindig azt éreztem, hogy a 'színház' fogja a kezem, és vezet az én sárgaköves utamon. A Soproni Petőfi Színház sűgőjeként először egy Ibsen-darab, a Ha mi

holtak feltámadunk előadásában dolgoztam. Ha ezt a művet csak olvastam volna, valószínűleg tartom, hogy nem feltétlenül sorolnám a legkedvesebb dráma kategóriába, nem is kezdtem létösszegzésbe a hatására, de érdekesnek tartottam felfejteni a szereplők motivációit és akaratlanul is saját ismeretsemben tartozó embereken és életükön kezdtem gondolkodni. A kritikus megnevezés szerintem magában hordoz egy negatív felhangot, mintha a hierarchiában ő állna mindenki felett, és mindenek tudója, megmondója lenne. A jó kritikus azonban tanult és látja az összefüggéseket drámák, előadások és életpályák között. Írásában mégsem célja a kioktatás, nem akar szándékosan bántó lenni, de igyekszik minden helyzetben őszinte maradni.

Keresztes Ágnes

Elsősorban színész vagyok. Ezen nem is szeretnék változtatni. Ami számomra kihívás, az az, hogy én vagyok a jelen. Kedvenc előadások közül Purcarete Faustját, a kolozsvári Ványa bácsit, meg Tomi Janezic Sirály c. előadását említeném, mind formabontó, és, mint diák, teljesen megváltoztatták a színházról alkotott képemet, elképzelésemet. Addig nagyon klasszikus képem volt a színházról, kisvárosban születtem, ott is nőttem fel, nem igazán értettem, hogy mi lehet a színház más közegekben, vagy önmagában. Amikor a Faustot néztem,

és a pokol-jelenetnél megnyílt a színpad, és elkezdtek behajteni a malacfejű színészek a térbe, azt kezdtem nézni, hogy ez még az előadás-e, vagy épp egy terrortámadás közepén találtam magamat. A számomra nagy emberek azonban lassan múlttá válnak és rajtam a sor, hogy akár olyan változásokat vigyek véghez a szakmámban, amilyeneket anno Bocsárdi László. Persze egyáltalán nem célom ez. De megtehetném. Elméletben. Számomra a színház alapja és lényege két pilléren alapszik. Elsősorban a színészen és a nézőn. Minden más nélkülözhe-

tő és kevésbé izgalmas ezeknél. A színész alkotása a legtörekenyebb, leghalandóbb, legizgalmasabb tevékenység, aminek szemtanúi lehetünk. Amit nem szeretek, az az, ha "szép" színésznők alakítanak "szép" szerepeket és unalmasak. Megfigyelésem azonban az, hogy valamiért nagyobb testtudattal rendelkező egyének, sokkal jobb teljesítményt nyújtanak színpadon. Nem akarok általánosítani, persze, de az a törekvés, hogy a színész fitten tartsa magát és idősebb korában is felugorjon álló helyzetből az asztalra, egy szakmai minimum.

Lengyel Emese

Gyerekkoromban a szüleimmel sokszor látogattunk el az ausztriai Bad Ischl-i Lehár Fesztiválra. A mai magyarországi operettjátás helyzete sokszor elkeserítő, de néha még az osztrák is tud meglepetéseket okozni. Középszerű, rendkívül unalmas, virágfüzerekkel és flitterrel teli üres zene és történet lehet még egy olyan alkotás is, melynek igenis van mélysége, lehetne aktualizálni, igényesen megkomponálni a jeleneteket, ez pedig meghatározó élmény, hiszen egy minden másodpercében rossz rendezésből és előadásból rendkívül sokat tanulhatunk. Szirmai Albert zene-

szerező szakmai felkészültségét, pályaképét mindig is csodáltam. Munkamorálja, hozzáállása a zenés színházhoz – különösen a daljátékhoz és az operetthez –, a tehetséges fiatalokhoz és a magyarsághoz mind-mind példaeértékű. A vele készült interjúk, a nyilatkozatai máig meghatározzák azt, hogy én miként alakítom a szakmai életemet, mik a prioritások. Egyik célom, hogy a gyerekek meséken keresztül ismerjék meg a magyar operettművészet hagyományait, kiemelkedő alakjait – nemcsak a zeneszerzőket, hanem a librettistákat is –, zeneiségét. A magyar színpadi szerzői

jogok történetével, valamint a társszerzőség jogi hátterével szeretnék – elsősorban esetpéldákon, peres ügyeken keresztül – tovább foglalkozni. Az Ujvári János diplomadíj-pályázat miatt kapcsolatban állok a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával, szeretném folytatni a közös munkát, továbbá jogi fórumokon, rangos hazai folyóiratokban publikálni. A legnagyobb vágyam azonban az, hogy az államszocialista Magyarország operettkultúráját, valamint a külföldi operettjátás alakulástörténetét kutassam színház- és zenetudományi szempontok érvényesítése mellett.

Nagy Szilvia

Gyermek- és kamaszkoromat Békéscsabán töltöttem, majd Budapestre, végül Egerbe kerültem. Jelenleg az egeri Gárdonyi Géza Színház színésznője vagyok. Eredetileg énekesnek készültem, a Zeneakadémián diplomáztam. Nagyon érdekelt az opera világa, de igazából mindig is a "színház" vonzott. Nem vagyok azonban az a típus, aki példaképeket állít maga elé. A fegyvelmezett, komoly, befelé figyelő művészeket csodálom, akik kívül-belül állandóan fejlődnek, nem kímélik magukat; ugyanak-

kor kompromisszumkészek, alázatosak. A színpadon a legbelsőbből fakadó játékot szeretném látni és csinálni, ami akár a műfaji keretek esetleges bárgúságát sem fél lerombolni egy „igazabb” produktumért. Színházi élményeim közül szinte mindegyik meghatározó, a jó is, a rossz is; és az évek során mindkettőből akadt bőven. Nem biztos, hogy mindig minden és mindenki tetszik, de nagyon fontos a keresés és az empátia: hogy a másikat meglássuk, és az értéket akarjuk megtalálni abban, amit csinál.

Az öncélúságot, az egót azonban nem szeretem, nagyon elszorít – az életben és a színpadon is. Az írást mégis az egyik legkifinomultabb kommunikációs formának tartom, mert a legpontosabban jelenítheti meg egy ember összetett érzelmi-gondolati világát. Ugyanolyan kreatív tevékenység, mint a színház: játék – csak betűkkel. De mint a színházban, a jó játéknál itt is fontosabb a mondanivaló. Ezért szeretném hasznosan csinálni.

Ozsváth Eszter

Időről-időre megvannak azok a színházi emberek (de megnevezhetnék gyakorlatilag bármely művészeti ágat), akiknek az adott pillanatban érteni vélem a formanyelvét, a (színpadi) megnyilvánulásait, rá tudok kapcsolódni az általa kreáltakra, illetve élvezni tudom mindazt, ami ő, meg ami belőle születik. Ez nem feltétlen azért van, mert azonosulni tudok, vagy szeretnék vele, sokkal inkább, mert valami megfog benne, kíváncsivá tesz, netán éppen zavar. Talán a 2016-2017-es évad lehetett, mikor a debreceni Csokonai Színház vendégelőadásra hívta a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház Anyegin című előadásának stábját. Az produkciót a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Magyar Művészeti Karának rendezőszakos hallgatója, Nagy Botond rendezte, s becsületére váljon, hogy neki sikerült az, ami egyébként keveseknek: fűszerességével elborzasztotta az egyhangú ételeket fogyasztó deb-

recenieket. Bár színész és néző között nem jött létre „klasszikus értelemben vett” párbeszéd, az Anyegin abba a szintisza vágyállapotba vezényelte a kívülről figyelőt, amiről a hétköznapokban jobb is megfélekedni, mert egyébként felemésztené az embert, és ezzel természetesen (még a közönség tagjaként is) nehéz szembenézni. Kedvenc színpadi szerzőm jelenleg Sarah Kane, és úgy általában, nagyon tetszenek az in-er-face theatre szerzői. Érdekes módon angol szakosként órára nem kellett tőlük olvasnom semmit, az ötvenes évek „dühöngő ifjúságától” (Angry Young Men) viszont igen, valamiért az in-er-face theatre-t is „hozzájuk” kötöm. Mind stílusukban, mind tematikájukban hasonlóak egymáshoz, káoszukban és nyersességükben valamiért újra és újra komfortra tudok találni, jó volna több ilyen „kizozdulást” látni a színpadon is.

Rosznáky-Varga Emma

A színész exhibicionista lény, ez így van rendjén, amint színpadra lép, hivatalosan megkülönböztetik a civilektől. Ugyanakkor nem mindegy, hogy és mit hajt végre a színész, és egyébként mi a véleménye a megmozdulásáról. A színészléleket alkotott általános képünk az, hogy teste is az produkciót szolgálja, ez a prózai előadások tekintetében is igaz; a test színpadi működéséről megfogalmazódó kérdések és válaszok talán csak a bábelőadások szempontjából vitathatók. Nagyon szeretem a bábelőadásokat, nagyjából mindent, ami báb, ezeknek az előadásoknak szinte minden pillanatára emlékszem. Szívesen lennék bábkritikus, mert egyrészt hiány van belőle, másrészt érdemes megismertetni a magyar közönséggel, sokan még mindig azt hiszik, hogy ez csak gyermekműfaj, holott nem. Shakespeare A viharja nekem bábszínházi feldolgozásban tetszett a legjobban, minden mágia a „helyére került”,

hatalmas élmény volt, és újra látni akarom. Meghatározó számomra Markó-Valentyik Anna előadása, az Anyajegy. A bábművészek olykor azért tartom nagyobbra a színművészeknél, mert egyszerre keltenek életre egy másik karaktert a sajátjukon kívül, és aláza-

tosabbak, ami bennem tiszteletet ébreszt. Megmondom őszintén, én nem vagyok ilyen „meghatározós ember”, hűtlen vagyok ízlésben, mikor-mi tetszik, mikor-mi érdekel, lehet, hogy holnap már más mondanék. Nem is akarok lecövekelni egyetlen alkotó mellett sem.

Sorbán Csenge

Már tizenéves koromban volt pár színházi aha-pillanatom, amelyekre pontosan emlékszem. Később, a véletleneknek köszönhetően megnéztem Sepsiszentgyörgyön a Bocárdi László által rendezett Hamletet. Aha. Aha, hogy ilyen is tud lenni a színház, vagy egy aha, hogy ez a színház. Azt, hogy a varázslat mellett mi volt az, ami Szentgyörgyön mellbeütött, nem tudnám elmagyarázni. Marosvásárhelyen az András Lóránd Társulat Lecke című előadása szintén aha-élményként vésődött az emlékeimbe. Ez volt az első fizikális színház, amit láttam életemben, egy iskola által szervezett kirándulás része volt, a közönségbeszélgetésnek hála pedig akkora botrány lett belőle, hogy az még a ballagásunkra is rányomta a bélyegét. Elsőként a Harag György által írt levelek, rendezői példányok, illetve interjúrészeket összesítő könyvek indítottak el azon az úton, hogy jobban érdekeljen az erdélyi színháztörténet. Ez volt az első olyan olvasási élményem, ami után azt éreztem, amit Salinger főszereplője a Zabhegyezőben. Holden

Caufieldhez hasonlóan, én is szívesen felhívnám telefonon Harag Györgyöt, hogy egy órát beszéljünk. Megkérdezném, hogyan volt ereje a semmiből, csupán akarral színházat csinálni egy fiatal társulattal, két olyan provinciális nagyvárosban, mint Nagyvárad és Szatmár. Mégis, ha egyszer nagy leszek és lesz elég pénzem saját ma-

gam szórakoztatására, szívesen készítenék riportokat, dokumentumfilmeket vagy akár podcasteket, nem ismert, vagy a társadalomból kirekesztett alkotókkal, akikre kevesen figyelnek. Ide értem a nemzeti kisebbségben élőket, a nőket, a roma művészeket vagy akár a vidék világában tevékenykedő kulturális embereket.

Táborosi Margaréta

Mikor elkezdtem a színház iránt érdeklődni, az addig megszokott és ismert konvencióból rántott ki a Krétakör Színház, hozzájuk először nem találtam nézői befogadó kulcsot. Később utánozni szerettem volna őket a munkáim során. Izgalmas kérdéseket vet fel az alakulásuk, egy alkotócsoport kifulladás, és a továbblépés felvállalása. Az első olyan élményem, amikor nem értettem igazán, mit látok a színpadon, csak éreztem, hogy valami olyasmi történik,

amit szavakkal nem biztos hogy meg tudok fogalmazni, az az Újvidéki Színház vendégjátéka volt Zentán, az akkori Művelődési Házban. Örkény István Pisti a vérzivatarban című groteszk drámáját játszották. A kilencvenes évek háborús emlékei még meg sem szelődültek (1999-ben mutatták be a darabot), a szóbeli-írásbeli feldolgozása az időszaknak még nem kezdődött el, és már azon kapták magukat a nézők, hogy a közel-múlt történéseit látják a színpadon.

Az előadás során a csönd nehézzé és félelmetessé vált, ám a legvégén mégis megkönnyebbülést és erőt kaptunk. Érvényesen és aktuálisan szólalt meg a mű. Szeretném a vajdasági magyar színészképzés történetét megírni. Ehhez a munkámhoz fejlesztenem kell stílár és szakírói vénám. Úgy érzem a téma felkutatása során még több összefüggés, történés rajzolódik majd ki előttem, amelyeknek írott rögzítése hiánypótló lenne a vajdasági magyar színházi élet számára.

Tölli Szófia

Keleten a színház elválaszthatatlan a zenétől és táncból, így az általunk ismert paradigmával ellentétben nem vált túlzottan hangsúlyossá a prózai színjátszás. A klasszikus táncokat ilyen módon inkább a mozgásművészet, illetve a rituális színház fogalmaival írhatjuk le. A legmeghatározóbb színpadi személy számomra a mesterem (Sandhyadipa Kar) mestere, Guru Kelucharan Mohapatra. A színház mellett (vagy azon belül) a tánc az, ami igazán foglalkoztat, a mozgásművészet. 2009 óta odisszi táncot tanulok és tanítok is. Guru Kelucharan Mohapatra – Guruji, ahogy a tanítványok emlegetik – az odisszi tánc egyik úttörője volt. Az odisszi tánc élő hagyományt jelent, viszont nem homogén. A

hagyomány tovább élte a mesterek koreográfiáit, így az, aki ezt a stílust tanulja, a saját mestertanítványi láncolatának ismert darabjait sajátítja el első sorban. Számomra az a legkülönlegesebb kompozícióiban, ahogyan az egyes történetek karaktereit ábrázolja. Ezek a legtöbbször az indiai mitológia archetipikus alakjai, mégis többdimenziósakká válnak, kifejezetten széles érzelmi palettát bemutatva, nagy íveket bejárva egy-egy koreográfia során. Úgy gondolom, ez a legnagyobb újítás, amely Guruji táncában felfedezhető. A technikai ismeretek és a precízió nem cél, csupán eszköz egy olyan táncelőadásban, ahol a táncos spirituális cselekvést végrehajtóként és színészként egyszerre van színpadon.

Varga Bianka

Nem vagyok azok közé sorolható, akik kisgyermekkoruk óta járnak színházba, gimnázium, majd pedig egyetem alatt viszont már gyakrabban el tudtam jutni egy-egy előadásra. Lényeges pályafordulásra azonban csak később, Lengyelországban került sor, ott és akkor döntöttem el, hogy hazatérésem után színháztudomány mesterszakra jelentkezem a KRE BTK-ra. Szenzációs tanáraink voltak az egyetemen, akikkel minden szegletét átbeszéltük egy-egy drámának, illetve előadásnak. Később Balázs Zoltán Yvonne rendezése volt az, ami megerősítette bennem az érzést, hogy jó helyen vagyok. Azelőtt régen tapasztaltam magamon, hogy,

amint az Yvonnenál is, mint egy elsőosztályos kisgyerek, nem tudok az izgatottságától megülni nyugodtan a széken. Leomlott a negyedik fal, és ugyan nem én voltam Yvonne, de a Burgundi Királyság egyik udvarhölgye lehettem, még ha csak egy órácskára is. Tetszik ez az ismerkedésen és kísérletezésen alapuló ars poetica, és bízom benne, hogy többek között az Augustust is láthatom majd a korlátozások feloldása után. Habár nehéz lenne megfogalmazni, mit nem látnék szívesen újra élőben, jelenlegi kedvenc drámaíróm, Bogusław Schaeffer drámáiból készült bemutatóra bizonyára nagyon szívesen elmennek.

A Veszprémi Petőfi Színház minden helyzetben közösségben marad a közönséggel

Olvasópróbákkal folytatódtak a szakmai munkák a Veszprémi Petőfi Színház falain belül, számos videóval készültek közösségi oldalain, melyek mellett a „Maradj otthon, majd mi megyünk!” programsorozat évfordulóját, nőnapot, a Down-szindróma világnapját, a színházi világnapot és az autisták világnapját is ünnepelték.

Rendhagyó olvasópróbával folytatódott a szakmai munka a színház zárt kapui mögött, így csökkentett létszámban voltak, akik – a színház szabályzatát betartva – személyesen vettek részt az olvasópróbán, és voltak, akik online csatlakoztak a délelőttihez. A következő bemutatójuk és mesedarabuk, a Hagymácska mesemusical Kocsák Tibor zenéivel és Bozsó József rendezésében kerül színpadra. Bozsó József már nem először jár és rendez a Veszprémi Petőfi Színházban, többek között a Rigócsőr királyfi és a Bob herceg is az ő nevéhez köthető. „Ez a harmadik mesedarabom, amit Kocsák Tiborral együtt fogunk bemutatni.” – tette hozzá. A szereplők között régi és új társulati tagok is láthatóak lesznek majd, valamint számos fiatal tehetség is közreműködik a produkcióban.

Március végén pedig szintén rendkívüli olvasópróbával indult el a következő bemutatójuk próba időszaka, a Kezded örökké szorítom című színdarab. „Ez egy nagyon szép történet, levelezés. Szívszorító, hogy ez a kapcsolat időben ilyen rövid volt, távolságban pedig ilyen nagy. A mai világban elképzelhetetlen, hogy ilyen kevés időt töltsünk együtt a szerelmünkkel, és mégis ilyen távolságokba utazzunk el érte.” – nyitotta meg a különleges olvasópróbát a rendező és színházuk igazgatója, Oberfrank Pál Jászai-díjas, érdemes művész. Főszerepben Varga Szilviát és Körösi Csabát láthatja majd a közönség.

VESZPRÉMI PETŐFI Igylő címmel készített videó-montázst a Veszprémi Petőfi Színház, mellyel az 1848-49-es forradalomról és szabadságharcról emlékeztek meg március 15-én. Az egész hétvégés forgatás során művészeik és maroknyi stábuk Pápa, Jásd és Veszprém egyes helyszínein jártak. Az elkészült videóval Petőfi Sándor Veszprém megyéhez köthető életrajzait, ott írt verseit is megidézték, ezért művészeik többek között a Pápai Református Kollégiumban, a Petőfi-háznál, a Veszprémi Várnál, és az egykori Stingli fogadó előtt is forgattak. A videóban versekkel, megzenésített költeményekkel, valamint az alkalomhoz illő nemzeti dalokkal emlékeztek meg a jeles napról. Húsvét alkalmából pedig Passió

kisfilmmel készültek, illetve „Hogy is volt?” címmel húsvéti múltidézésre invitálták nézőiket legújabb videójukkal, melyet maroknyi stábuk ismét a járdi Tájházban forgatott le, ahol már korábban is jártak forgatásaik és „Maradj otthon, majd mi megyünk!” programjaik alkalmával. A videók megtekinthetők a színház közösségi oldalán.

„160 alkalom, 35 település, több ezer hálás néző a pandémiában!” Egy éve, 2020 tavaszán indították útjára – országos szinten elsőként – a Veszprémi Petőfi Színház igazgatóhelyettesének-kreatív menedzserének, Kellerné Egresi Zsuzsannának ötlete alapjára a „Maradj otthon, majd mi megyünk!” eseménysorozatukat, mely az élő kapcsolatot hivatott tartani nézőikkel. A program keretében a színház vezetése, művészei és

fiatal tehetségei zenés, szórakoztató műsorokkal viszik el Veszprém megye-szerte az ÉLŐ SZÍNHÁZAT, és annak gyógyító, feltöltő erejét. A járvány elleni védekezésben a legfontosabb az volt, hogy a lehető legtöbb ember otthon maradjon, de ne maradjon pozitív és színházi élmény nélkül. A „Maradj otthon, majd mi megyünk!” program 2020. március 21-ei útjára indításával a bezártság élményét igyekeztek megtörni. Felletetni akarták a gondokat, segíteni, feltölteni a veszprémi, lakótelepi polgárokat, hogy könnyebb legyen elviselniük a küzdelmet a vírus ellen. „A társulat összeszokott, helyi, aktív tagjai hihetetlen lelkesedéssel és energiával vállalkoztak a feladatra, hiszen az alkotás, annak megélése számukra is éppen olyan gyógyító erővel bírt, mint azoknak a nézőknek, akik ezt befogadták. A

programsorozat végül olyan sikert ért el, és annyira kedvelt lett, hogy – Ovádi Péter országgyűlési képviselővel egyeztetve – a környező települések lakóinak is el tudtuk vinni az élő kapcsolatot, a feltöltő energiát maroknyi csapatunk közreműködésével.” – olvasható honlapjukon. A „Maradj otthon, majd mi megyünk!” program több alkalommal a teátrum kihelyezett irodájánál, a Kossuth utca szívében található Veszprémi Ifjak Pontja (VIP pavilon) előtt is megjelent, de anyák napján, gyermeknapon sem maradtak színház és ünnepi összeállítás nélkül Veszprém lakói, ugyanis nyitott, elektromos buszba szálltak, hogy rendkívüli módon, de így is együtt ünnepeljék nézőikkel a jeles napokat. Nem volt ez máshogy szilveszterkor sem, mely bár „Különös szilveszter” volt az idei, de a Veszprémi Petőfi Színház maroknyi csapata nem adta fel, így is elvitte az élő kapcsolatot, a színházat, a szórakozást Veszprém város lakóihoz, különleges járművekkel, nyitott oldalajtón, tetőn keresztül juttatták el köszöntésüket és feltöltő, erőt adó, zenés, szórakoztató műsorukat Veszprém minden részére. Este nyolc órától hajnali fél kettőig – dacolva a hideggel, a széllel, a huzattal és a fáradtsággal – járták az utcákat és igyekeztek segíteni a vírushelyzet enyhítése érdekében hozott korlátozások betartásának könnyítésében. Januárban rendkívüli módon, élőben ünnepelték a magyar kultúra napját a veszprémi általános iskolásokkal. „Maradj az iskolában, majd mi megyünk!” kezdeményezéssel és színes, a magyar kultúrát meglevenítő műsorral emlékeztek meg az ünnepről. Összesen 10 iskolában, 18 alkalommal adták elő kultúra-csokrukat. Februárban pedig – szintén a „Maradj otthon, majd mi megyünk!” programsorozaton belül – „Idősek otthonainak lakói kérték, mi telje-

sítjük!” kezdeményezéssel folytatódott az „évad”, mely keretében eddig összesen nyolc idősothonnak vitték el az általuk kiválasztott versekkel, dalokkal, humorbonbonokkal az élő színházat és annak jótékony erejét.

A Veszprémi Petőfi Színház minden évben hagyományosan előadással és egy szál virággal köszönti hölgy nézőiket nőnap alkalmából. Sajnos, ez idén nem tudott megvalósulni, de a társulat férfi tagjai most sem feledtek meg a jeles napról. Március 8-án ugyanis nem csak hölgy nézőiknek, de a társulat hölgy tagjainak is meglepetés műsorral készültek. Március 21-én szűk körben ünnepelték a Down-szindróma világnapját, mely napon figyelemfelkeltés céljából terjedt el az a szokás, miszerint mindenki felemás zoknit visel. A Veszprémi Petőfi Színház társulatát is beragyogja egy Down-szindrómás anyagka, Dórika, akit felemás zokniban meglepetés-köszöntéssel vártak a jeles napon. Március 27-én, Helen Mirren Színházi Világnap alkalmából írt levelét, a Veszprémi Petőfi Színház művésznője, Módrí Györgyi adta elő videóüzenet formájában, de a Teátrum csatlakozott a Prof. Dr. Kásler Miklós miniszter úr, illetve 31 budapesti és vidéki színházigazgató közreműködésével elkészült rendkívüli színházi világnapi üzenethez is. A színház évek óta támogatja a veszprémi Autispektrum Egyesület munkáját, így idén is csatlakoztak az autizmus világnapjához. Április 2-án nem csak kék zászlót viselt a Színház, tagjaink pedig kék ruhát, de kék fényárban is úszott a teátrum épülete. Április 11-én, a magyar költészet napja alkalmából pedig a nehéz helyzetben is folytatták néhány éve elindított „Fizessen verssel színházjegyet” kezdeményezésüket, mely során a jelentkezők a színház előtt felállított pódiumon szavalhatják el az általuk kiválasztott verset. Az Életöröm Idősek Otthonának meghívására pedig egy versekből és megzenésített költeményekből álló műsort állított össze a színház vezetése és művészei, hogy bár egymástól távol, de így is együtt ünnepeljük meg a magyar költészet napját.

A Veszprémi Petőfi Színház idén is részt vett a „Köszönjük nektek, veletek vagyunk” elnevezésű kezdeményezésben, melynek célja, hogy tisztelegjenek a frontvonalban szolgálók áldozatos munkája előtt. „Színházunk kiemelten fontosnak tartja – és a pandémiában több alkalommal is bizonyította – hogy segítse, támogassa, erősítse az egészségügy és a szociális szféra dolgozóit. Színházunk a hősöknek programunk és a „Maradj otthon, majd mi megyünk!” „hála-különkiadásait” értük, nekik találtuk ki, adtunk gyógyító, feltöltő erőt, élő kapcsolatot a nehéz napokban kórházak és idősothonnok udvarán.” – nyilatkozták Facebook oldalukon. Emellett a társulat tagjai a #GyertyaLánc nevű kezdeményezéshez is csatlakoztak, mely során a járványban küzdőkért gyújtottak gyertyákat.

A cikk szerzője:

Virág Cintia Krisztina

Források:

<https://www.facebook.com/>

VeszpremiPetofiszinhasz

<https://www.petofiszinhasz.hu/Hirek>

HA A SZAKMAI SZÍNVONAL SZÁMÍT!

Komplex, gyakorlat központú,
államilag finanszírozott

SZÍNÉSZ
(SZÍNHÁZI-
ÉS FILMSZÍNÉSZ)

osztályokat indít

színházban –
filmen –
porondon –
zenés színpadon

A Békéscsabai Jókai Színház, a

Nemzeti
Cirkuszművészeti Központ,

Fővárosi Nagycirkusz,

Szarvasi Vízi Színház

PRODUKCIÓIBAN

A BIAK SZÍNITANHÁZ BÉKÉSCSABÁN és BUDAPESTEN!

VÁRJUK JELENTKEZÉSÉT

Szeptembertől induló Színész II. és Színész I. osztályainkba;
2021. május 20-ig!

Részletes információ és jelentkezés:
www.szinitanhaz.hu és www.circuschool.hu

Ötvenöt éve a porondon

Interjú Nagy Lajos „Nereus”-szal

A 71 éves Nagy Lajos „Nereus” is fellép Dinasztiák című műsorunkban mókás lámpaszámával. Interjúnkban Nereus a produkciójáról, a Fővárosi Nagycirkusz ötven évvel ezelőtti megnyitására, valamint a cirkuszművészet változásairól mesélt.

– *Ötvenöt éve vagy a porondon, trapéz-és duett kézenállószámmal kezdted a pályafutásodat, majd egy négy méter magas rekviziten handstand számmal kaptad meg az előadóművészi artista működési engedélyt. Dinasztiák című műsorunkban már egy egészen más számmal lépsz fel. Mesélj a produkcióról!*

– Huszonöt évvel ezelőtt váltottam erre a műfajra. Nem volt könnyű az átállás, két évig szenvedtem vele, mindenki le akart beszélni róla. Tudtam, hogy bennem van, és meg tudom csinálni, csak azt nem, hogyan. Aztán lassan elindult.

A lámpaszámomhoz tartozó rekvizit három és fél méter magas,

rugalmas anyagból készült. A szám kezdetén spiccesen jövök be, csetlebotlok, elaszik a lámpa, felmászom rá, hogy megjavítsam, beakad a nadrágtartóm, azon lógok, hintázom a rekviziten, egyensúlyozok rajta. Ez egy akrobatikus, excentrikus szám.

– *Mi a jó kondíciód titka?*

– A külvilágból rengeteg pozitívumot, szeretetet, támogatást, vidámságot kapok, amelyek mind hozzájárulnak a fizikai- és mentális egészségem megőrzéséhez. Reggel kézenállással indítom a napot, délután próbálok, este pedig ismét kézenállásokat csinálok.

– *Mit jelentett a magyar artistaművészeknek az 1971. január 14-én megnyílt Fővárosi Nagycirkusz új épülete?*

– Amíg épült, a Városligetben egy hatalmas sátorcirkusz állt, én is ott vizsgáztam. Fantasztikus volt, olyan érzés, mint amikor nincs hol laknod, építed a házad, majd amikor kész lesz, belépsz, és érzed, hogy a tiéd. Minden artista magáénak érezte. Az épület társalgójában hatalmas élet volt, mindenki ismert mindenkit, a fiatalok rengeteg jótanácsot és tapasztalatot kaptak az idősektől, ezáltal úgy indultak el, hogy készen álltak a pályára. Akkoriban még nem volt bankkártya, mindenki sorban állt a pénztár előtt a havi fizetéséért, ami szintén egy jó alkalom

volt a tapasztalatcserére. Manapság a közösségi oldalak által tudjuk, hogy merre jár a másik a világban.

Akkoriban a Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat évente bemutatott szervezett körülbelül 150 igazgatónak, impresszáriónak, ahol a frissen vizsgázottak is felléphettek. Ezáltal kaptam meg az első szerződésemet Jugoszláviába, majd Japánba. Ezért az épület megnyitó ünnepségén nem tudtam részt venni. 1975-ben a Circus Meranonál léptem fel, amikor a Fővárosi Nagycirkusz magyar igazgatósága eljött megnézni a műsort és státuszt ajánlottak.

– *Miben más a jelenlegi cirkuszi világ a régebbihez képest?*

– Ezt végtelenül sok szemszögből lehet vizsgálni. Amikor én kezdtem, a műsorok a családok számára készültek. Ma már egy műsort különböző korosztályoknak is meg lehet csinálni. Ilyen téren színesebb és nehezebb lett. Annak idején, ha csináltál egy számot, úgy rendezték a műsort, hogy belefértjen a produkciód. Ma-

napság a produkciót vagy a tudást kell átdolgozni, hogy passzoljon a műsorhoz. A mai világban a cirkuszt sokszor üzletemberek csinálják, jó példa erre a Cirque du Soleil, ahol a vezetőknek tudomásom szerint eredetileg semmi közük nem volt a cirkusz világhoz. Régen viszont az igazgatók szakmabeliek voltak, akik értettek a szakmához, ugyanakkor ismerték a közönség rezdüléseit is, és tudták, hogyan lehet elérni, hogy a néző felejtethetetlen élményekkel, elégedetten távozzon egy előadásról.

Nagyon más világ volt. Hány-szor álltam egy marék apróval a telefonfülkék előtt, vagy a Nyugatinál található nemzetközi postán, ahol sok fülszék állt egymás mellett. Bemondtam a címet, és a nevet, akivel beszélni szerettem volna, majd vártam, hogy mikor szólnak, hogy Dél-Afrika hármaskabin. Ehhez képest ma a mobiltelefon és az internet hatalmas áldás – mint ahogy az is, hogy a mostani előadás élőben, online elérhető bárki számára a világon.

Szekáry Zsuzsanna
Fotó: Urbán Ádám

Rendhagyó Csontváry Program a Fővárosi Nagycirkuszban

Újabb mérföldkőhöz érkezett a Fővárosi Nagycirkusz pedagógiai programja. A Csontváry Kosztka Tivadar festőművészről elnevezett eseménysorozat keretében, a Semmelweis Egyetem orvos- és egészségügyi szakos hallgatói különleges körülmények között tekinthették meg a világhírű magyar artistaművészet családjait felvonultató Dinasztiák című előadást.

A 2016 óta működő, az alap- és középfokú oktatás tanterveivel kapcsolatot létesítő cirkuszpedagógiai foglalkozások után ezúttal a felsőoktatási intézmények tananyagába illeszthető orvosszakmai és cirkuszművészeti előadás létrehozása volt a cél. A több mint 500 egyetemi orvostanhallgató a produkciót szabadon választható kurzusként nézhette végig, miközben szaktudományos narráció útján kapcsolódási pontok jöttek létre a cirkuszi műsorszám és annak orvostudományi aspektusai között. Az előadás értelmezői és magyarázói Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár, a cirkuszművészet megújításáért felelős miniszteri biztos, valamint dr. Toman József egyetemi tanár, az Országos Sportegészségügyi Intézet főorvosa voltak.

Mivel a cirkuszművészet sporttudományi és mozgásművészeti hagyományokkal rendelkező különleges előadó-művészeti ág, alkalmas olyan anatómiai és biológiai fogalmak tisztázására, valamint biokémiai és biomechanikai folyamatok elem-

zésére, amelyek az egyetemisták szakirányú képzésének részét képezik. Ennek megfelelően az előadás artistáinak mozgását, mozdulatso-rait úgy vizsgálták a szakemberek, hogy ez a tudás illeszkedjen az orvostudományi szakképzés tematikáiba is. Ezáltal nemcsak lenyűgöző produkciókat láthattak a hallgatók, de közben addig szerzett tapasztalataik, tanulmányaik elmélyültek, valamint ismereteik, szaktudásuk is bővült a látottak és hallottak hatására.

Olyan orvosi és egészségügyi témák kerültek az elemzés fókuszába, mint az emberi csontrendszer felépítése, az izomzatnak a cirkuszban betöltött szerepe és a mozgásszervrendszer egyéb résztvevői. Szóba kerültek az erő, az edzettség, az állóképesség és a motiváció fogalmai is, miközben lélegzetelállító mozdulatok jelentek meg a porondon. A különböző, a cirkuszi mozgástartalmakon keresztül történő mozgáselemzés ezáltal alkalmas arra is, hogy gyakorlati élményközebe helyezze az elméleti

tananyagot, így hozzájárulva annak elraktározódásához, beépüléséhez. Cirkuszspecifikus szempontból a vizsgálat részét képezték a megterhelés vonatkozásában kulcsfontosságú összetevők, mint a gerincoszlop, a tartóizmok, a hát- és hasizmok, a törzsizomzat, a csípő- és bokaízület, valamint a végtagok, a kéz és a lábfej. Ezeknek a testrészeknek, mozgásszerveknek anatómiai sajátosságainak vizsgálata, azok szakszerű elemzése a cirkuszművészet eszköz-és kelléktárával egyedülálló vállalkozásnak számít. Így a mozgáshoz kapcsolódó egyedi eszközrendszer bemutatása, megismertetése képes tovább bővíteni a hallgatóknak a cirkuszról szerzett ismereteit, és kialakítani a hozzá fűződő pozitív világgépet, attitűdöt is.

A kulturális és szakmai program olyan, a világon egyedülálló pedagógiai kísérlet, amely hosszú távon is ki szeretné jelölni a cirkusz helyét a tudományok között, ezen belül is az orvos- és sporttudomány rendszerében.

Soproni Hétszínvirág Szarvason

Mesés táncjáték nemcsak gyerekeknek

Meghívták a Sopron Balett Hétszínvirág című látványos, nagy sikert aratott mesés táncjátékát a Szarvasi Vízi Színházba június végére. A rendező-koreográfus Alekszej Batrakov, aki elkezdte a felújító próbákat az együttessel.

A Sopron Balett tagjai gőzerővel gyakorolnak naponta kétszer. A tánc világnapjára készülő gálájukat reméhetőleg április 25-én láthatják a nézők. A hónap elején elkezdik próbálni Peter Breuer és Artur Kolmakov koreográfusok vezetésével a St. Pölten-i Europaballettel közös előadást, a Farinelli című produkciót, amelynek nagyszabású magyarországi ősbemutatója június 26-án lesz a fertőrákosi barlangszínházban. Ha időközben engedélyt kapnak a kőszínházak a nyitásra, akkor a szín-

tén osztrák koprodukcióban készült Stabat Matert táncművet is fel kell frissíteniük. A feszített tempó miatt, a biztonságot jelentő készenlétet és felkészültséget segítve Alekszej Batrakov már most a héten elkezdte próbálni a csapattal a Hétszínvirágot.

Valentyin Katajev története nyomán készült adaptáció Alekszej Batrakov látványos koreográfiájával, Szélyes Andrea mesés jelmezeivel, Vlagyimir Furszov díszletvilágával megtalálta az utat a fiatal közönséghez Sopronban. A darabot 2019 decemberében tűzte műsorára a legműködősebb város teátruma a Lázár Ervin Program keretében. Akkor kilenc nap alatt mintegy 5300, főként harmadikos és ötödikes diák látta a sikeres előadást. A gyerekekkel a darab előtt és után Németh Ervin

beszélgetett a látottakról, segítve a történet megértését, a szereplők tulajdonságainak a megfogalmazását, a tánc formanyelvének megismerését.

(Az Emberi Erőforrások Minisztériuma [Emmi] kezdeményezésének a célja, hogy közoktatásban minden, az 1-8. évfolyamon tanuló diák évente egyszer ingyenesen eljuthasson színházi, cirkuszi és komolyzenei előadásokra, koncertre, valamint táncos produkcióra. Ha a járványhelyzet engedi, idén szeptember közepén újra indulhat a program – a szerk.)

A Hétszínvirág varázslatos, tanulságos családi színházi élményt tud nyújtani kicsiknek és szüleiknek a tánc formanyelvén. A történet szerint Annuska perecvásárlás közben eltéved, és találkozik egy

varázslóval, aki megajándékozza. Csodálatos virágra tesz szert, amely teljesíti minden kívánságát. Pontosan hetet. Elsőre haza szeretne jutni, így is lesz. Majd, hogy a fiúknak bebizonyíthassa, ha nem veszik be a játékba, ő akkor is eljuthat a virággal akár valóságban az Északi-sarkra, már ott is terem. Fogadja őt a Hókirálynő és a Hókirály. Ezután kívánságára övé lehet a világ összes játéka, s még arra sem derül fény, álmódosásai alatt otthon eltört egy vázát. Közben gyorsan elfecsérlé a szirmokat a saját önzőségéből, irigységéből, sértettségéből adódó vágyakra. Egyre inkább úgy érzi, külön dolgokat is kívánhatott volna. Amikor már csak egyetlen szirma, az utolsó kívánsága marad, és találkozik egy mankós fiúval, aki nem

tud vele szaladni a játékban, akkor már a szívére hallgat...

Alekszej Batrakov elmondta, a történetet nagyon aktuálisnak tartja, hiszen a mai gyerekek szinte mindent megkapnak azonnal, amire vágnak, amit kérnek. Legyen szó telefonokról, ajándékokról, vagy játékokról. Mintha minden kívánságuk azonnal teljesülne. Szerinte szükséges olyan értékek előtérbe helyezése, megismerése, mint a szeretet, a barátság, a szerelem, az egymásra való figyelem, a másik segítése, az önzetlenség. Szeretné, ha a mese segítségével találkoznának ezekkel az érzésekkel, gondolatokkal a gyerekek és a szüleik is. Kiemelte, nem szabad elfelejteni, mi az igazán fontos az életben. A Hétszínvirág történetének tanulságai erre mind alkalmasak.

Impresszum:

Magyar Teátrum – színházi magazin – megjelenik: július és augusztus kivételével havonta – 2009-ben alapította a Magyar Teátrumi Társaság Egyesület, 1053 Budapest, Királyi Pál u. 18. Telefon: 06 (20) 500-2714; alapító főszerkesztő: **Fekete Péter** – Kiadja a Magyar Teátrum Közhasznú Nonprofit Kft., felelős kiadó a Kft. ügyvezetője – Szerkesztőség: 5600 Békéscsaba, Andrássy út 1-3., – Örökös felelős szerkesztő: **Józsa Mihály** – Szerkesztő: **Kovács Attila** – Korrektor: **Nyerges Tünde** – Magyar Teátrum Online: www.magyarateatrum.hu, online szerkesztés: **Aradszki Zoltán** – Olvasói e-mail: level@magyarateatrum.hu, előfizetés-megrendelés e-mail: rendel@magyarateatrum.hu – Terjeszti a kiadó, a Lapker Zrt. és Magyar Posta Zrt., terjesztéssel kapcsolatos e-mail: terjesztes@magyarateatrum.hu – Grafika: **Lengyel Tibor**, LogoDepo Kft., Tel.: 06 (94) 511-350, e-mail: design@logodepo.hu, DTP: **Peidl Péter** – Nyomtatás: Mediaworks Hungary ZRT., 9021 Győr, Újlak u. 4/a., Vezérgazgató: **Szabó Ferenc** – Nyomdaüzem: 6729 Szeged, Szabadkai út 20. – ISSN 2061-1501

